3. 1970

kuurojen lehti

tidskrift för döva

75. vuosikerta
årgång

Vasemmalla rakennus, jonka alunpitäen omisti Jyväskylän lyseon rehtori G. L. Pesonius — puhdaslinjaista empireä. Kohta käytöstä jäävillä kuurojenkoulun puutaloilla on takanaan värikäs historia: kaupungin hienoimman ravintolan tiloihin muutti v. 1863 Suomen ensimmäisen opettajaseminaarin naiset, sitten ensimmäinen suomenkielinen lyseo ja vuosisadan taitteessa kuurojenkoulu. G. L. Pesonius vuokrasi talosta tiloja seminaarille, sitten toimi talossa tyttönormaalikoulu, myöhemmin lastentarha ja 14. helmikuuta 1970 asti se on palvellut kuurojenkoulua.

»Talo on valmis», Jyväskylän kuurojenkoulun johtaja Hannu Kalliola (oik.) viittomamerkein kertoo. Taustalla Haukkalan kuulovikaisten koulun päärakennus. Seitsemän rakennuksen ryhmä ympäröi kahta pihaa: toiselle tuovat elämää jo 14.2. lähtien Cygnaeuksenkadun koulusta muuttavat — huonokuuloisten koulu Vertaalasta muuttaa vasta ensi lukuvuoden alussa. Seitsemän ja puolen miljoonan markan rakennusryhmä on arkkitehti Kantosen käsialaa.

Jyväskylän Kuurojenkoulu muutti 14. 2.

Jyväskylän Kuurojenkoulussa on 54 oppilasta. Heitä opastaa 17 opettajaa. Koulu on toiminut Cygnaeuksenkadun korttelissa vuodesta 1894. Vain sota keskeytti koulun toiminnan. Vuosikymmenien kuluessa on aika ehtinyt edelle Cygnaeuksenkadun koulutilojen: jopa rakennusten paloturvallisuus alkoi käydä kyseenalaiseksi. Mutta 7,5 miljoonan markan voimin on Haukkalaan noussut kuulovikaisten pikkukaupunki: 7 rakennusta, 32.000 m². Työ moderneissa luokissa alkaa 14. helmikuuta.

Cygnaeuksenkadun kortteli on viime vuosina niittänyt mainetta rapistuneitten rakennusten tähden. Mutta aikoinaan näistä taloista oltiin nuoressa Jyväskylässä ylpeitä. Rakennusten historiaan perehtynyt maisteri Sirkka Valjakka kertoo puutalon Kauppakadun kulmaan valmistuneen vuonna 1838. Jyväskylästä tuli kaupunki 1837. Puutalossa toiminut Strengin ravintola oli kaupungin hienoin. Vuonna 1863 rakennukseen muutti naisseminaari, maan ensimmäinen. Cygnaeus itse johti talon elämää.

Suomen ensimmäinen suomenkielinen lyseo, Jyväskylän lyseo, muutti Cygnaeuksenkadulle 1882. Lyseon jälkeen on näissä tiloissa tehnyt työtä Jyväskylän kuurojenkoulu halki vuosikymmenien. Vapaudenkadun ja Cygnaeuksenkadun risteykseen v. 1866 rakennetun puhdaslinjaisesti empire-tyylisen talon omisti lyseon rehtori G. L. Pesonius. Siitä ehdittiin vuokrata tiloja seminaarille, tyttönormaalikoululle ja lastentarhalle ennenkuin talon isännäksi tuli valtio ja asukkaaksi kuurojenkoulu.

Kuurojenkoulun rakennukset Kauppakadun varrella puretaan. Tontille rakennetaan kuusikerroksinen KOP:n talo, asemakaava-arkkitehti Niilo Hartikainen kertoo. Sen sijaan alempi rakennuksista on kaupungin tontilla, joka on varattu pysäköintitaloa varten. Taloa ei toistaiseksi pureta eikä tontin välittömäksi käyttämiseksi ole suunnitelmia. Arkkitehti Hartikaisen mielestä onkin vahinko, ettei ajatus ulkomuseosta ole herättänyt kaupungissa harrastusta. Onhan puutalo Vapaudenkadun ja Cygnaeuksenkadun risteyksessä puhdaslinjainen, tyylikäs ja kaupungin vanhimpia.

Keskisuomalainen 12.2. -70

Kansikuva: Helsingin Tuomiokirkko. Oikealla Effatakappeli, jossa Helsingin kuurojen jumalanpalvelukset pidetään.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

75 vuosikerta 1970

N:o 3

Toimitus
Expedition
Markkulantie 3, Hämeenlinna. Postiosoite: Lokero 62 Hämeenlinna. Puh. 24 289.

Julkaisija
Utgivare
Suomen Kuurojen Liitto r.y. — Finlands Dövas Förbund r.f.

Päätoimittaja
Huvudredaktör
Runo Savisaari, Riistapolku 1 C 29, Tapiola, puh. 462 755.

Toimitussihteeri
Red.sekr.
Jarmo Narmala, Lokero 62 Hämeenlinna, puh. 24 289.

Ruotsink. toimittaja
Svenskspr. red.
Rea Stadius
Minna Canthinkatu 1 A 11
Helsinki 25

Toimituskunta
Redaktionskommitté
Aura Ahlbäck, Soile Hämäläinen ja Ragnar Östman.

Tilaushinta
Prenumerationspris
1/1 vsk kotimaassa ja Pohjoismaissa 12:—, ulkomaille 12:—. Tilattavissa postitoimistoista.

Kirjoitukset ja kuvat on lähetettävä edellisen kuukauden 7 päivään mennessä. Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825.

Suomen Kuurojen Liitto r.y.
Liisankatu 27 E 10, Helsinki 17. Puh. 638 154.

Puheenjohtaja
Rak.neuv. Runo Savisaari, Riistapolku 1 C 29, Tapiola, puh. 462 755.

Toiminnanjohtaja
Agrologi Jaakko Väisälä, Liisankatu 27 E 10, Helsinki 17. Puh. 638 154.

Rahastonhoitaja
Ekonomi Eero Laamanen, Liisankatu 27 E 10, Helsinki 17. Puh. 882 163.

Tulkkiverkostomme

on aivan liian suppea, jotta se voisi tyydyttää kuurojen välttämättömän tarpeen saada viittomakieltä taitavan tulkin apua moninaisissa jokapäiväiseen elämään liittyvissä kysymyksissä. Tässä yhteydessä ei ole tarpeellista laajemmin perustella riittävän tulkkiverkoston välttämättömyyttä, jotta se voisi edes tyydyttävästi palvella kontaktivaikeuksissa eläviä kuuroja. Tämä puoli lienee kaikille, niin kuuroille kuin kuulevillekin, ilman muuta selvää.

Aivan erityisen tärkeä on viittomakieltä taitava tulkki silloin, kun on kysymys oikeusasioista. Liiton taholta on muutama vuosi sitten toimitettu oikeusministeriöön erityinen oikeustulkkien luettelo henkilöistä, jotka taitavat riittävästi viittomakieltä ja ovat käytettävissä silloin, kun oikeustapauksissa tarvitaan tulkkia. Tämän luettelon ajanmukaistamiseksi suoritettiin viime vuonna tarkistus, jonka tuloksena oikeustulkkien luettelossa on tällä hetkellä 24 nimeä. Mainittu luettelo on toimitettu oikeusministeriöön kuluvan vuoden tammikuussa ja samalla on liiton taholta esitetty, että tulkeille maksettaisiin oikeustapauksissa matkakustannukset ja kohtuullinen palkkio valtion varoista. Oikeusministeriön taholta luvattiin uusi tulkkiluettelo toimittaa välittömästi tuomioistuinten tietoon ja myös ryhtyä laatimaan säännöksiä, jotka takaavat tulkille tarpeellisen korvauksen hänen suorittamastaan palveluksesta. Mainittua oikeustulkkiluetteloa tarkasteltaessa voidaan todeta, että se sisältää 4 pappia, 8 seurakuntasisarta sekä 12 muuta henkilöä. Tulkit ovat kahdeltatoista eri paikkakunnalta, joten he palvelevat oikeastaan vain muutamia suurimpia paikkakuntia. Tässä mielessä tämänhetkinen tilanne on täysin epätyydyttävä.

Viittomakieltä taitavien tulkkien lukumäärä on kyllä edellämainittua suurempi, mutta heidän taitonsa ei ole riittävä vaativimpiin tapauksiin. Joka tapauksessa on ilmeistä, että tulkkeja on maassamme aivan liian vähän.

Pätevien tulkkien kouluttaminen vaatii varoja. Viittomakielen oppiminen ei käy kädenkäänteessä ja sen vuoksi tarpeelliset kurssit eivät voi olla kovin lyhyitä. Liiton toimesta on järjestetty vuosittain muutaman päivän ja viikon pituisia kursseja, mutta ne ovat ymmärrettävästi olleet lähinnä alkeiskursseja ja toisaalta innostusta luovia pitemmälle ehtineille. Tähän mennessä ei liitolla ole ollut varoja kunnollisten kurssien järjestämiseen. Viime syksynä alkanut varojen keräys on tuottanut siinä määrin myönteisiä tuloksia, että ko. tarkoitukseen on tällä hetkellä jonkin verran varoja käytettävissä. Entistä tehokkaampien kurssien järjestäminen onkin edessä tulevana kevät- ja kesäkautena.

Tässä yhteydessä ei ole syytä myöskään unohtaa niitä lukuisia viittomakielen kerhoja, joita on eri puolilla maata. On ollut ilahduttavaa todeta, että kaikkialla on henkilöitä, jotka syystä tai toisesta haluavat oppia viittomakieltä ja jotka myös ovat päässeet tässä taidossa ihailtavan pitkälle. Tätä toimintaa tulisi jatkaa ja edelleen tukea. Tässä työssä voivat olla mukana myös paikalliset kuurojen yhdistykset.

On syytä toivoa, että muutaman lähivuoden aikana tulkkiverkostomme voidaan kehittää siinä määrin, että se voisi nykyistä paremmin palvella myös harvaan asuttujen paikkakuntien yksinäisiä kuuroja.

Helsingin Kuurojen yhdistys 75 vuotias

Helsingin Kuurojen yhdistyksen perustamispäivä on helmikuun 12 päivänä, joka on Suomen Kuurojen koulun isän Carl Oskar Malmin syntymäpäivä. Pohjoismaiden ensimmäinen kuurojen yhdistys Kööpenhaminassa alkoi toimintansa v. 1866 ja Tukholman yhdistys näki päivänvalon v. 1868. Niin ollen ovat molemmat yhdistykset jo sivuuttaneet 100-vuotismerkkipaalun. Kesti lähes 20 vuotta ennenkuin Turussa, Suomen kulttuurikehdossa, saatiin aikaan maamme ensimmäinen kuurojen yhdistys v. 1886, ehtien toimia »ylhäisessä yksinäisyydessään» 9 vuotta ennenkuin pääkaupunkiin pantiin pystyyn yhdistys, jonka nimeksi tuli Helsingin Kuuromykkäinyhdistys — Helsingfors Dövstumsförening ry. V. 1950 tapahtuneen nimen muutoksen jälkeen yhdistys toimii Helsingin Kuurojen Yhdistys — Helsingfors Dövas Förening ry.-nimisenä.

Yhdistyksen aikaansaaminen oli sen ajan kuuroille suuri tapaus — elämän veden lähde —, jonka ääreen kuurot kokoontuivat tapaamaan toisia kohtalotovereitaan ja vaihtamaan ajatuksiaan omalla kielellään.

Helsingin Kuurojen yhdistyksen historiaa on selostettu seikkaperäisesti rouva Elma Ignatiuksen kirjoittamassa kirjassa v. 1945 ja Kuurojen lehdessä v. 1955 laajalti, joten en katso tarpeelliseksi selostaa yksityiskohtaisemmin yhdistyksen 75-vuotishistoriaa, mikä veisi runsaasti palstatilaa.

Ennen yhdistyksen perustamista pohdittiin eräässä seurassa valtioneuvoksetar Stadiuksen kuuron pojan Walterin kodissa, miten saataisiin aikaan oma yhdistys, jossa kuurot saisivat valistusta ja virkistystä ankean elämänsä keskellä.

Lainaan rouva Ignatiuksen toimittamasta 50-vuotishistoriikista kohdan.

»Mutta alussa vuotta 1895 saapui eräs nuori kuuromykkä kuvanveistäjä Albert Tallroth Helsinkiin Turusta, missä hän oli kuulunut muutamia vuosia aikaisemmin perustettuun kuuromykkäinyhdistykseen. Hän oli erittäin innokas tukemaan Helsingin kuuromykkiä heidän pyrkimyksessään saada kuuromykkäinyhdistys perustetuksi. Hän puhui asiasta toimittaja Hirnille, joka puolestaan kääntyi aistivialliskoulujen tarkastajan Valter Forsiuksen puoleen keskustellakseen asiasta. Kun tämä myöskin oli halukas tukemaan yritystä, lupasi Hirn auttaa asiassa, etenkin kun A. Tallroth, jolla oli kokemusta yhdistyselämässä, lupasi auttaa niin paljon kuin voi.

Ja nyt päätettiin käydä asiaan käsiksi. Toimittaja Hirn kutsui joukon kuuromykkiä 10 pnä helmikuuta 1895 erääseen kahvilaan Unioninkatu 20 ottaakseen vakavasti esille, missä määrin oli mahdollista saada Helsinkiin perustetuksi kuuromykkäinyhdistys. Tässä kokouksessa olivat läsnä toimittaja J. Hirn, aistivialliskoulujen tarkastaja V. Forsius, kuvanveistäjä A. Tallroth, kivipiirtäjä A. Norstedt, herrat W. Stadius, J. Karlsson, Hj. Westling, J. Hasselman sekä neiti M. Sandelin (sittemmin rouva Norstedt). Tässä kokouksessa päätettiin perustaa Helsingin kaupunkiin kuuromykkäinyhdistys ja yllämainitut kymmenen henkilöä ovat Helsingin kuuromykkäinyhdistyksen perustajia. Heistä ei enää kukaan ole elossa, mutta heidän muistonsa tulee elämään rakastettuna ja kunnioitettuna Helsingin kuuromykkien keskuudessa, sillä heidän lämpimän asianharrastuksensa ansiosta pääsi yhdistys alkamaan toimintansa. Syynä siihen, että HKY:n vuosipäivää ei juhlita 10 helmikuuta, jolloin yhdistys tosiaan perustettiin, vaan 12 helmikuuta, on se, että Suomen ensimmäinen kuuromykkäinopettaja Carl Oskar Malm oli syntynyt 12 pnä helmikuuta. Ja sehän on päivä, joka on kaikkien kuuromykkien muistettava ja pidettävä kunniassa.

17 pnä helmikuuta 1895 kutsuttiin sanomalehti-ilmoituksella kaupungin kuuromykät ja muut asianharrastajat kokoukseen kansakoululle Kasarminkatu 21:een lähemmin keskustelemaan yhdistyskysymyksestä. Kokouksessa oli läsnä 50 kuuromykkää. Siellä hyväksyttiin yksimielinen päätös kuuromykkäinyhdistyksen perustamisesta. Samassa kokouksessa valittiin myös perustava johtokunta, jonka muodostivat aistivialliskoulujen tarkastaja V. Forsius, valtioneuvoksetar Julia Stadius, kuvanveistäjä A. Tallroth, kivipiirtäjä A. Norstedt, herra W. Stadius, rouva Hulda Westling ja neiti Maria Sandelin. Puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti toimittaja J. Hirn ja hän oli myös itseoikeutettu johtokunnan jäsen. Herra Tallroth valittiin varapuheenjohtajaksi, rouva Stadius sihteeriksi ja herra Stadius rahastonhoitajaksi. Tämä johtokunta laati sääntöehdotuksen, joka läpikäytiin ja hyväksyttiin kokouksessa 10. maaliskuuta. Päätettiin, että yhdistyksen nimeksi tulisi »Helsingin Kuuromykkäinyhdistys, Helsingfors Dövstumförening». Vuosimaksuksi määrättiin 5 mk ja uusien jäsenien sisäänkirjoitusmaksuksi 2 mk. Säännöt vahvistettiin 7. elokuuta 1895, ja 15. syyskuuta pidettiin yhdistyksen perustava kokous, jossa valittiin uusi varsinainen johtokunta, johon tulivat kuulumaan seuraavat jäsenet: toimittaja Hirn, puh.joht., kuvanveistäjä A. Tallroth, varapuh.joht. rouva J. Stadius, siht., herra W. Stadius, rahastonhoit., sekä herra Hj. Westling, aistivialliskoulujen tarkastaja V. Forsius ja kivipiirtäjä A. Norstedt. — — —»

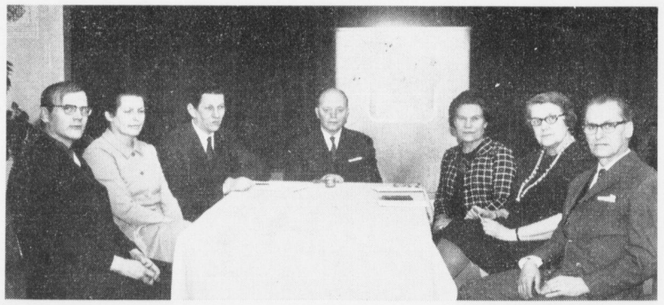

Yhdistyksen johtokunta v. 1969. Vas: Esa Kauppinen, Hilkka Hanhijoki, sihteeri Teuvo Lillunen, puheenjohtaja Torsten Rikström, Aura Ahlbäck, Rea Stadius ja Carl-Erik Martola.

Näin yhdistys pääsi ensi askeleitaan ottamaan, mutta alku oli hankalaa, koska yhdistyksellä ei ollut varoja eikä kokouspaikkaa. Anomuksesta saatiin kokoontua ensin eräässä koulussa. Alkuvuosina yhdistyksellä oli 3 eri kokouspaikkaa, mm. Vanhalla ylioppilastalolla naisyhdistyksen huoneessa. Kaupungilta saatiin 500 mk:n avustus, jolla voitiin maksaa vuokrat ja kurssit ym. Myöhemmin rahamäärä korotettiin 1000 mkaan, josta osa meni v. 1901 perustetun pienten kuurojen lastentarhan kuluihin. Tämä osaksi yhdistyksen ylläpitämä lastentarha lakkasi ennen sotaa 1918. Tarhan viimeisiä oppilaita olivat mm. Sylvi Friman ja Arvo Helenius, jotka vielä ovat elossa.

Majailtuaan eri paikoissa »alivuokralaisena» yhdistys sai vuokratuksi 1909 huoneiston Rikhardinkatu 2:ssa, joka oli valoisa ja kodikas huoneisto. Se oli HKY:n kotina 20 vuoden ajan kunnes yhdistys osti oman osakehuoneiston v. 1928. Tämä osakehuoneisto on nykyään vieläkin käytössä. Rikhardinkatu 2:ssa sai vastaperustettu kirjapaino Surdus huoneiston käyttöönsä.

Yhdistyksellä oli v. 1908—1938 kesähuvila »Satulinna» Oulunkylässä, mutta kun sen ympäristöön nousi kerrostaloja ja Helsingin uudet hiekkarannat olivat houkuttelevimmat laimeni kesäkodin toiminta. Huvila, joka oli hankittu ompeluseuran varoilla myytiin v. 1938 ja varoista maksettiin osakehuoneiston jäljellä ollut velka. Kesti 20 vuotta ennenkuin löytyi asumaton huvila Espoon Soukasta meren rannalta v. 1955. Kaupungilta saatiin halpakorkoinen laina huvilan ostamiseksi. Laina saatiin kolme vuotta sitten maksetuksi korkoineen takaisin kaupungille.

Yhdistys on saanut vuosittain kaupungilta ja Helsingin Ev. lut. seurakunnilta rahallista apua toimintansa tukemiseksi. Näillä varoilla yhdistys on järjestänyt erilaisia kursseja, kuten kielikursseja äidinkielessä, ruotsissa jopa englannissa, ensiapukursseja ym., ja viime vuosina pantomiimikursseja ja kaitafilmauskursseja.

Yhdistyksen jäseniä kokoontuneina kuluvan vuoden vuosikokoukseensa.

Monet huomattavat henkilöt kuten lääkärit, professorit, opettajat ym. ovat omien voimien lisäksi pitäneet esitelmiä yhdistyksen historian aikana.

Yhdistyksen monivaiheisten toimintavuosien aikana yhdistyksellä on ollut monta lämminsydämistä ja uhrautuvaa kuulevaa ystävää ja tarmokasta kuuroa viemässä sitä eteenpäin. Heistä mainittakoon Nya Pressenin toimittaja Julius Hirn, yhdistyksen ensimmäinen puheenjohtaja, johtokunnassa 16 vuotta, joista 7 vuotta puheenjohtajana, valtioneuvoksetar Julia Stadius, ensimmäinen sihteeri, pitänyt pöytäkirjaa 19 vuotta, rouva Elma Ignatius, johtokunnassa 15 vuotta, joista 5 v. puheenjohtajana ja 5 v. sihteerinä, kouluneuvos V. Forsius vuosina 1895—1924 siis 29 vuotta, fil. maisteri Sigyn Heikel, toiminut johtokunnassa lähes 40 vuotta, joista 29 v. sihteerinä ja 10 v. rahastonhoitajana. Lisäksi yhdistys muistaa kiitollisuudella myös monivuotisia johtohenkilöitään rovasti Huugo Nybergiä ja hänen rouvaansa Helmi Nybergiä rouva Anna Lindströmiä, tarkastaja J. Palomaata ym.

Kuuroista toimihenkilöistä mainittakoon herra Valter Stadius, ensimmäinen rahastonhoitaja vuosilta 1895—1900, toimittaja John Sundberg, puheenjoht. vuosilta 1907—1935, kirjaltaja Eino Karilas, johtokunnassa 46 vuotta, joista 24 v. varapuheenjohtajana ja 20 vuotta puheenjohtajana, Hjalmar Sandblom, johtokunnassa v. 1931—1961, joista 6 v. puheenjohtajana. Muista johtohenkilöistä mainitaan alkuvuosilta eritoten A. Norstedt, Hj. Westling ja vuosilta 1916—1928 Oskar

Yhdistyksen joulumyyjäisissä on aina ollut runsaasti käsitöitä ja askartelutuotteita. Myyjät vas: Eeva-Liisa Markola, Eeva Östman ja Aura Ahlbäck.

Helsingin hiljaisesta seurakunnasta

Kuulevan enemmistön suhtautuminen kuuroon vähemmistöön on kautta aikojen ollut torjuvan alentuvaa, kuten »herrasväen» rahvaaseen tai valkoisen miehen mustaan mieheen. Me, jotka olemme saaneet jo pitkän aikaa kulkea kuurojen kanssa yhtä matkaa olemme iloksemme nähneet, että kuuroihin nyt katsotaan hieman myönteisemmin.

Meillä Suomessa tähän asenteenmuutokseen lienee voimakkaimmin vaikuttanut 1940-luvun puolivälissä kirkossamme vaikuttanut yhteiskunnallinen herätys, diakoniaherätys. Tämä herätys on järjestäytyneen ja enemmän sosiaalista koulutusta saaneen diakoniahenkilöstön viemänä ulottunut lähes koko kirkkoomme. Kuuroihin kohdistuvaa diakoniaa ei enää nähdä pelkkänä hyväntekeväisyytenä, vaan se nähdään kuurojen ohjaamisena heidän ihmisoikeuksiensa hyväksikäyttämiseen.

Seurakuntien myönteinen asennoituminen kuuroihin näkyy myös Helsingissä. Helsingin ev.lut. seurakunnat perustivat v. 1943 maamme ensimmäisen kuurojendiakonissan viran. Virkaan valittu sisar Eeva Malmila vapautui vasta v. 1945 sotasairaalasta ja pääsi silloin aloittamaan työnsä. Sisar Eeva, nykyisin Paunu, on edelleen tässä tehtävässä yhdessä toisen seurakuntasisaren, Hilkka Jämsénin kanssa. Kahden kuurojendiakonissan lisäksi Helsingin ev.lut. seurakunnat Diakoniakeskuksensa esityksestä on perustanut kolmannenkin viran: kuurojenkonsulentin. Konsulenttina on diakonissa Anja Poikonen. On selvää, että kuurojen maksamat kirkollisverot peittävät vain murto-osan seurakunnan heihin kohdistamista palveluksista. Helsingin seurakunnat ovat todella osoittauneet kuurojen ystäviksi.

Kuurojen seurakuntatyöstä puhuttaessa ei mitenkään voi sivuuttaa Pelastusarmeijan kahta työntekijää everstiluutnantti Meri Krushea ja brigadööri Alli Timosta. Tosin he ovat toisen järjestön palkkaamia työntekijöitä, mutta palvelun kohde on yhteinen ja työyhteys on ollut erinomainen.

Myös kuurojenpappi asuu Helsingissä ja osallistuu jonkin verran täkäläisten kuurojen seurakunnalliseen toimintaan. Helsinkihän on vain eräs piste hänen laajassa piirissään.

Jo ennenkuin Helsingissä oli yhtään vakituista työntekijää hiljaista seurakuntaa palvelemassa, oli kuuroja, jotka kokosivat tätä seurakuntaa palvellen sitä Jumalan sanalla. Jatkuvasti on Helsingissä ollut kuuroja, jotka seurakuntalaisina ovat ottaneet vastuuta kohtalotovereistaan.

Kuuroilla on samoja toimintapiirejä kuin muussa seurakunnassa: pyhäkoulu, lasten-, nuorten-, raamattu- ja eläkeläisten piiri. Ehkä merkittävimmäksi seurakunnan toimintamuodoksi on nähtävä kuurojen lähetyspiiri, joka vuodesta 1950 lähtien on kerännyt varoja Afrikan kuurojen auttamiseksi. V. 1955 perustettu Etiopian Kerenin kaupungissa toimiva kuurojen koulu on vuosittain saanut Helsinginkin kuuroilta apua. Vuonna 1969 Helsingistä kertyi tähän tarkoitukseen 3.045,03.

Kuulevan seurakunnan ja kuurojen välinen yhteys on myös nostanut viittomakieltä arvostettuun asemaan. Niinpä kuurojen kuulevat työntekijät ovatkin saaneet tilaisuuden opettaa viittomakieltä monille erilaisille ryhmille. Rakkain näistä opetettavista ryhmistä on kuurojen lasten vanhempien ryhmä.

Perinteellisesti Helsingin kuurojen jumalanpalvelukset pidetään Tuomiokirkon Effata-kappelissa, kerran kuussa kesäkuukausia lukuunottamatta. Tämän lisäksi kuulevat seurakunnat ovat kutsuneet kuuroja vierailemaan tulkituissa yhteisjumalanpalveluksissa. Tällaisten vierailujen aikana kuuroilla tavallisesti on ollut kuuleville esitettävänä omaa ohjelmaansa. Kuurojensisaret ovat järjestäneet nämä vierailut.

Kuurojen seurakunnallisen työn johdossa on kirkkoneuvosto. Sen pyrkimyksenä on ollut Jumalan valtakunnan sanoman tuominen kuurojen elämään todellisena, tajuttavana ja merkittävänä asiana. Viime aikoina on kuurojen jumalanpalveluksissa suoritettu kiintoisaa kokeilua, kun päivän teksti on kuurojen ryhmätyönä esitetty kuorissa kirkkonäytelmän tapaan. Myös muita seurakunnan aktivoimiseen tähtääviä parannusesityksiä on lähtenyt kirkkoneuvostosta.

Lauri Paunu

Wetzell. Neiti Aina Blomgvist, joka parhaillaan viettää elämänsä iltaa Åvikissa on ollut 16 vuotta johtokunnassa ja toiminut monta vuotta fil.maist. Sigyn Heikelin kanssa ompeluseurassa johtajana. Rouva Ida Mouton, Åvikissa hänkin, on toiminut yhdistyksen sihteerinä v. 1946—1949. Pöytäkirjat, jotka vuoteen 1945 olivat ruotsinkielisiä kirjoitettiin v:sta 1946 lähtien suomenkielellä. V. 1950—1958 toimi sihteerinä rouva Aura Ahlbäck, joka edelleenkin on johtokunnassa. Nykyisessä johtokunnassa pitkäaikaisia toimihenkilöitä ovat myöskin herra Torsten Rikström v:sta 1951, siis lähes 20 vuotta, joista 7 vuotta puheenjohtajana ja on edelleenkin. Herra Teuvo Lillunen on toiminut sihteerinä vuosina 1963—1964 ja 1966—1969.

Yhdistyksen lähimpänä tavoitteena on parhaillaan suurempi osakehuoneisto, jonka rahastoa kartutetaan edelleenkin myyjäisistä ja illanvietoista saatavilla tuloilla sekä kolehdeilla. Rahastoon on v. 1969 tullut kaksi suurta testamenttilahjoitusta edesmenneiltä fil.maist. Sigyn Heikeliltä ja eräältä tuntemattomalta sairasvoimistelija Maj-Lis Segercrantz'ilta, joille yhdistys on syvästi kiitollinen.

Yhdistys on suuresti kiitollinen sen perustajille ja kaikille niille, jotka ovat epäitsekkäästi aikaa ja vaivaa säästämättä vieneet yhdistystä eteenpäin.

A. A.

ERÄS ARKINEN TARINA

Kulkija astuu Liisankadulla sijaitsevan talon leveitä portaita neljänteen kerrokseen, jonka oven messinkikilvessä lukee: Helsingin Kuurojen Yhdistys. Huoneisto ei ole kovin viihtyisä, silti se on miltei aina täynnä väkeä. Pieni maailma pääkaupungin sydämessä. Vain kolme huonetta. Kävijät eräs yhteiskuntamme vähemmistöryhmä.

Salissa on kahdella pöydällä reipas ping-pong peli käynnissä. Sivummalla parveilee nuorta väkeä kädet vilkkaasti puhuen. Perällä on pienehkö näyttämö, joka esiripun suljettuna ollessa toimii yhdistyksen toimistona ja kokoushuoneena. Baarin puolelta voi löytää niin nuoria kuin vanhojakin, pitkätukkaisia ja kaljupäitä, muodinmukaisesti meikattuja neitosia ja harmaatukkaisia vanhoja naisia ja kaikennäköisiä siltä väliltä. On tultu aikaa kuluttamaan ja ystäviä tapaamaan. He istuvat omissa ryhmissään: jutellen, lukien, juoden virvokkeita ja kahvia tai katsellen televisiota. Tupakkahuoneessa miehet ovat kerääntyneet shakkilautojen ympärille. Siellä täällä istuu joitakin yksinäisiä, joista kukaan ei näy välittävän. Kestää kauan ennenkuin joku heistä löytää ystävän. Toiset eivät löydä koskaan. — Siinä oli tavallinen arki ilta yhdistyksessä.

Toimiston kirjoituspöydän takana istuu monta iltaa viikossa yhdistyksen puheenjohtaja Torsten Rikström palvellen jäseniään. Tyyni ja lämminsydäminen mies. Kohtelee niin »pieniä» kuin »suuriakin» yhdistyksen jäseniä yhtäläisellä kunnioituksella. Hoitaa monet yhdistyksen vaatimat velvollisuudet tunnollisesti. On kiinnostunut nuorista ja heidän kulttuuriharrastuksistaan ja on itsekin usein mukana niissä.

Alaosastot pitävät kokouksiaan toimistossa harva se päivä. Helsingin Kuurojen Raittiusseura »Surd» vietti 60-vuotisjuhlaansa viime joulukuun 7 p:nä. Pitkäikäisen yhdistyksen tavoitteena on ollut tehdä terveitten elämäntapojen hyödyllisyys tunnetuksi helsinkiläisille kuuroille.

Naistenkerhokin täyttää ensi vuonna 60 vuotta. Sitten on vielä puolta nuorempi Nuorten kerho ja vireästi toimiva Shakkikerho. Bridgekerholaiset lyövät korttia pöytään kerran viikossa, mutteivät järjestä muita juhlia kuin illalliset kerran vuodessa. Urheiluseura Heron kaikki taitavat tuntea, ikänsä puolesta on vanhus sekin. Kamerakerho taas taitaa olla nuorin kaikista maassamme toimivista kuurojen kerhoista. Autokerho ja Ampumaseura ovat myös melko uusia. Useimmilla kerhoilla on vilkkaita yhteyksiä Pohjoismaihin kilpailujen merkeissä. Ei unohdeta myöskään seurakunnassa toimivia kuuroja ja lähetyspiiriä. Tässä lienee lueteltu ne seurat, jotka tuovat työtä ja vaihtelua helsinkiläisten kuurojen arkeen ja juhlaan.

Kulkija löytää seiniltä pitkän rivin muotokuvia yhdistyksemme hyväksi ansiokkaasti toimineista henkilöistä. Seiniltä katselevat mm.: Tallroth, Sundberg, Hirn, Stadius, Ignatius, Karilas ja monet muut. Heistä ei nuori polvi ole kiinnostunut. Ovat niin kaukaista historiaa. Joku ehkä joskus »löytää» heidät ja heidän innostuksensa yhdistykseen. Se taas voisi innostaa edelleen, niinkuin on joskus käynyt. Kuurojenyhdistys on jo vanha, mutta kuitenkin aina uusi.

Kulkija ei suinkaan tapaa yhdistykseltä kaikkia helsinkiläisiä kuuroja. Yli kolmannes jäsenistä käy siellä tuskin koskaan. He ovat löytäneet heitä tyydyttävän elämäntavan muualta. Pääkaupunki on tarpeeksi suuri kaikenlaisille ihmisille.

L. K.

HELSINGIN KUUROJEN YHDISTYKSEN

75-VUOTISJUHLA

pidetään Stockmannin ravintolassa Keskuskatu 2
14.3. klo 19

Ohjelma

Finlandia	joht. rouva Eija Auvo
Kuoro	
Tervehdyspuhe	puheenjoht. Torsten Rikström
Lausuntaa	rouva Liisa Kauppinen
Juhlapuhe	kouluneuvos E. Niskanen
Kunniakirjojen jako	
Tervehdys	Suomen Kuurojen liitto Rak.neuvos R. Savisaari

Kahvitarjoilua

Poimintoja 75-v. historiikista	rouva Aura Ahlbäck
Minä rakastan Sinua, elämä	joht. rouva Eija Auvo
Kuoro	

Pääsymaksu 7 mk, johon sisältyy kahvitarjoilu.

Urho Lehtimäen muotokuva paljastettu Turun yhdistyksessä

Turun Kuurojenyhdistys r.y:n 84-vuotisjuhla pidettiin helmikuun 1 päivänä Kuurojentalolla. Juhlassa paljastettiin yhdistyksen kunniajäsenen herra Urho Lehtimäen muotokuva, jonka oli maalannut taiteilija Armas Lehtimäki. Rouva Lehtimäelle ja taiteilija Lehtimäelle ojennettiin kukkia. Yhdistyksen puheenjohtaja Esko Sänkiniemi piti puheen päivänsankarin kunniaksi ja liiton puheenjohtaja Runo Savisaari muisteli herra Lehtimäen ensimmäisiä aikoja Turussa. Myös päivänsankari piti puheen ja kiitti osakseen tulleesta huomaavaisuudesta. Rouva Sirpa Kostiainen esitti laulua.

VIISIVUOTIAAN MUISTELMAT

eli Helsingin kulttuurielämää 1910-luvulla

Mä olin sellainen kuurojen-kuuleva-lapsi. Niitä on paljon sanoi isä, mutta en mä oikein uskonut. Aina tuli ihmisiä ja sanoi: — Näytä nyt kuinka sä teet tuota mykkäkieltä, voi miten noi sormet noin menee. — Ja sitten ne nauroi ja taputti mua ja sillä lailla.

Oli yksi paikka missä mä olin rauhoitettu. Se oli se kuurojenyhdistys. Sinne me mentiin isän ja äidin kanssa ja heti kun tultiin sisään oli hauskaa. Tädit siellä riisui mua ja sitten tuli Månssonin setä tai Moutonin setä ja mun piti mennä piiloon, että ne saisi hakea. Tai sitten juostiin hippaa oikein lujaa, siellä oli niin paljon huoneita ja oveja ja väliköitä, että sai juosta mistä vaan sisään ja ulos, ei kukaan oikeastaan saanut mua kiinni.

Jos mä kertoisin nyt missä mä juoksin. Siinä oli se iso sali missä kaikki ihmiset istui ainakin sunnuntaina. Mä istuin joskus etupenkillä. Sundbergin setä löi nuijalla, se on kuuronkieltä ja tarkoittaa, että hän määräsi, ja vieressä oli pieni pöytä siinä istui mun mummoni ja välistä Sigyn Heikel. Ne kirjoitti ja välistä Sundberg puhui suulla niille, että ne ei erehtyisi, kun täytyi katsoa paperia ja katella mitä ihmiset puhuu. Mun täytyy oikein kertoa Elmasta (Ignatius) ja suunpuhumisesta. Elman äiti ja isä oli mykkiä ja niitten piti kirjoittaa Venäjän keisarille ja kysyä saaks ne mennä naimisiin. Ne sai ja niille tuli kuusi lasta. Heidän kotiinsa tuli kuuroja kylään ja ne viittoi kaikki siellä salissa. Mutta keittiössä oli palvelija, se osasi puhua vain suulla ja lapset ajattelivat, että se oli kyökkikieltä ja että viittominen oli kulttuurikieltä.

Siinä salissa pidettiin paljon häitä, oli Wetzellin, Elovaaran, Månssonin häät ja kihloihin mentiin. Kerran tuli kova meteli ja kaikki juoksi yhteen kasaan lattialla. Kun mä pääsin jalkojen välistä sinne, siellä oli se nätti täti jolla oli kultainen kihara tukka. Se oli Sandholmin morsian Edith ja Sandholm itte. Yks toinen oikein nätti oli kuuleva lapsi Adele Schoultz. Hänellä oli kihara tukka ja kaunis sulhanen. Mä ajattelin, että en mene kihloihin kun tulen isoksi, mulla kun oli suora tukka.

Wetzell oli kiva. Hän osasi uida niin, että hyppäsi tornista ja teki kuperkeikkoja. (W. osallistui kuulevien olympialaisiin 1908 Lontoossa ja 1912 Tukholmassa. Toim.). Hän teki taikatemppuja ja veti mun nenästä kultarahoja, niin että ne kolisi lattialle. Yks mun ystävä oli Julle Hirn. Hän perusti kaikki, mitä kuurot sitten tahtoi, mutta lihava hän oli. Niin iso vatsa, että polvesta näkyi ihan vähän. Hän tykkäsi kovasti lapsista ja mä istuin siinä sen polvenpätkän päällä, vähän vinosti, mutta kuitenkin. Julle-sedän isä oli kuuro ja se oli kotona pitäny lastentarhaa kuuroille pikkuisille lapsille ja mä näin siellä kun Sylvi Friman oli Neitsyt Maaria ja piti isoa nukkea sylissä. Se ei olisi antanut nukkea pois, kun se oli ihan kuin oikea lapsi. Jullen äiti oli kanssa kuuro ja teki kovasti työtä ompeluseurassa ja keitti aina teetä kuuroille. Kun mä tutustuin Maria-tätiin hän oli vanha ja piti aina pientä koiraa sylissä. Kerran se istui lattialla ja kun mun isäni otti valokuvan meistä kaikista koirasta ei näkynyt olleenkaan alapuolta. Täti oli vähän vihainen. Mä en tiedä sen koiran nimeä, sille viitottiin vaan. Sitten Julle-sedällä oli kuuleva sisar hän oli von Bonsdorff ja antoi niin paljon tavaraa ja ompeli myyjäisissä ja toi sinne ostamaan ihmisiä, joilla oli hirveästi rahaa. Hän oli mukana ostamassa Åvikia kanssa. Tämä Julia-täti on Jörn Donnerin mummo. Jörn Donnerin äiti oli jo myymässä noissa myyjäisissä, mutta Jörn itte ei ole tehnyt mitään käsitöitä meillä.

Siinä salissa oli näyttämö ja näyteltiin kovasti. Wetzellin täti oli kuuleva ja hän seisoi aina verhon vieressä ja luki mitä ne sanoi lavalla, että ne kuulevatkin saisi jotakin tietää. Mun äitini oli mukana näytelmissä, mut en mä tykännyt kun hän aina oli äkäinen akka tai semmoista. Kerran oli uuden vuoden yö ja mummo oli laittanu näytöskappaleen. Siinä oli Vanha vuosi (isä) ja Uusi Vuosi (minä) ja mummo oli Mummo Aika joka käski meidät sinne tänne, vanha vuosi ihan pois tykkänään ja mua sinne hoitamaan ne hommat. Mun piti viittoa omasta päästä mitä mummo käski kun mä en osannu lukea vielä.

Noista pienistä huoneista voin mä kertoa siitä, missä Sundberg istui ja piti kansliaa. Paitsi kun miehet laittoi ja veisteli tavaraa myyjäisiin. Ne teki ihan lastensängyt ja kaikki. Siellä oli höyläpenkki. Toisessa huoneessa tädit ompeli ja piti naistenkokouksia ja Sofia tarjosi teetä joka ikinen ilta, kun siellä oltiin. Miehet sai joskus pelata shakkia täällä. Sitten oli se huone jota sanottiin ihan kirjastoksi. Oli kirjakaappi ja sitten iso hylly ja kaiken maailman lehtiä oli, jokainen omassa lokerossa. Mä kattelin Suomen Kuvalehteä ja Allersia ja naisilla oli Naisten Ääni (mun äitini tykkäsi siitä, hän sanoi, että tulee niinkuin valoa päähän, tietysti mykänkielellä) ja terveyslehtiä ja miehillä semmoisia koneista ja raittiudesta ja urheilusta. Urheilu oli hienoa. Jokelaisen Antti oli kuuluisa ihan Kööpenhaminaan saakka, häntä sanottiin Suomen karhuksi ja sitten yks tanskalainen tyttö meni kihloihin hänen kanssa. Mutta ei Antti tykänny sittenkään mustikoista, sanoi isä. Hänellä kun oli oma mansikka täällä.

Nyt tulee ihan paras asia. Se on Sofia Andersson. Hän oli kaikkien täti yhdistyksessä, laittoi ruokaa jos joku tahtoi, ja asui siellä keittiön takana pikku huoneessa. Se Sofia ei ollut koskaan vihainen. Ei hän kertonut mitään, mutta hymyili aina, vaikka mitä olisi sanonut. Vaikka ei hän olisi uskonutkaan, niin ei hän sanonut sitä. Kun hänen isänsä kuoli, hän tuli Helsinkiin sieltä Inkoosta ja oli ensten meillä. Mä kyllä osasin kävellä jo, mutta en ollu liikkunu niin paljon ja Sofia oli kans outo, alussa. Kun me oltiin ulkona mä sanoin joskus, nyt mä en osaa kotiin, silloin Sofia talutti ja joskus Sofia sanoi, että nyt hän ei osaa kotiin, silloin mä talutin kotiin. Se olisi se Sofia voinut olla täti lastentarhassa, se osasi näyttää ja me oltaisi opittu. Mutta ei kukaan ajatellu että häntä olisi pyydetty.

Tää lehtitäti sanoo että mun täytyy lopettaa jo tähän. No joo. Hei, mä vilkutan nyt, hei, hei.

»Julia Maria»

Muistelmaan liittyvä valokuva Julia Mariasta vanhempineen on ruotsinkielisessä osastossa.

Laurintytär pakinoi:

Kehitystä, tutkimuksia ja muuta mukavaa

Eri tahoilla todetaan, että kehitys menee huimaa vauhtia eteenpäin. Meneehän se pikkuhiljaa meikäläistenkin kohdalla. Joskus kun tuntuu monella taholla olevan seinä pystyssä, Laurintytär mielellään muistelee menneitä ja vertailee nykyaikaa ja historian hämärää, jolloin meikäläisillä ei ollut oikeutta olemassaoloon ja toteaa, että hyvinhän kaikki sentään on. Nuorena kaikki vanhoillisuus tuntui tukahduttavalta: ei saanut puhua eikä tehdä mitään mitä ei »ennen koskaan» ollut puhuttu eikä tehty. Aikaa myöten elämän koko kuva hahmoittuu ja meikäläisestä muovautuu normaali, tasapaksu kansalainen, joka ei kiitä eikä moiti ketään eikä luota keneenkään. Toteaa vain, että elämä erilaisine ihmisineen ja tapahtumineen on mielenkiintoinen tutkimusmatka.

Yhteiskunnallisella tasolla olemme pikkuhiljaa edistyneet sitten Kuuromykkäin Auttajayhdistysten päivien. Mainittu yhdistys, joka oli muuttanut nimensä Kuurojen Ystävien Liitoksi, on lakkautettu. Muutama Ystävät ry-yhdistys vielä toimii kituaalisesti. Näitä yhdistyksiä ja niiden jäseniä muistellaan kauan ja kiitollisuudella heidän uhrautuvasta työstään. He ovat olleet vanhemman polven kuuroille myös todellisia ystäviä, eivät vain rekisteröityjä ystäviä. Kun kuitenkin ystävyys on molemminpuolista antamista eikä ystävälleen mielellään tuottaisi vaivaa, on todettava kehityksen terve suunta kun on saatu nykyiset huoltotyöntekijät. Yritetään vielä päästä eteenpäin. Diakonissat ovat koulutukseltaan sairaanhoitajia ja seurakuntatyöntekijöitä ja sellaisia tarvitaan niin kuulevien kuin kuurojen piirissä. On turvallista, kun paikkakunnalla on kuurojentyöntekijä. Hänelle riittää työtä seurakunnan sektorilla ja hän on kuten vanhan hyvän ajan perhelääkäri, joka tuntee piirinsä kuurojen ja heidän lastensa fyysiset ja psyykkiset vaivat. Asiat ovat siis kohdallaan. Mutta ei se ole oikein kohdallaan, että diakonissan pitää tehdä sekatöitä ja mennä mukaan oikeuteen ja maanjakotoimituksiin ja osake-, talo- tai autokauppoihin ja muuhun vastaavaan. Tulevaisuus sitten näyttää, saadaanko näihin tehtäviin konsulentteja, jotka ovat koulutukseltaan esim. sosiologeja ja täysin viittomakielentaitoisia. Huonosti viittomakieltä osaava on aina kuurojen keskuudessa epäpätevä, oli hänellä miten loistavat paperit tahansa. Kaikilla jäykillä suomalaisilla ei ole taipumusta tajuta ilmeitä ja eleitä. Olisi toivottavaa, että myös kuuron kansan toivomukset otettaisiin huomioon valittaessa työntekijöitä.

Tutkimukset ovat tärkeitä. Niitä tehdään vähän joka puolella. Jopa kuurojen parissa. Erilaisille opiskelijoille riittää työtä. Eräs Jyväskylän yliopiston opiskelija tekee tutkimusta Jyväskylän kuurojenkoulun käyneiden myöhemmistä elämänvaihesta. Toivottavaa olisi, että tutkimus paljastaisi, millaisiin työpaikkoihin heidät yleensä voitaisiin sijoittaa. Yksinkertaisin tehdastyö lienee heidän kohdallaan paras ratkaisu. Konsulenteille riittäisi työtä tässäkin ongelmassa.

Joskus näkee tilastotietoja siitä miten monta prosenttia kansasta on epäsosiaalisia yksilöitä. Kuinka paljon joutuu vankilaan, tekee itsemurhan jne. Ja mitkä maailman maat johtavat näitä tilastoja. Vastaavat tilastot kuurojen keskuudesta olisivat myös tarpeen. Samoin siitä, miten kuuroon ja muutenkin poikkeavaan yksilöön yleensä suhtaudutaan suomalaisessa yhteiskunnassa. Kumpi asenne yleisempi: myönteinen vai kielteinen. Tällä tutkimuksella olisi ongelmansa: rehellisiä vastauksia on vaikea saada. Vakuutellaan ja kaunistellaan asioita tai sitten nähdään ne liian mustina.

Kuurojen omassa piirissä myönteistä kehitystä on siirtyminen hen-

kilökeskeisyydestä asiakeskeisyyteen. Asia on tärkeä, sen eteenpäin viejät vaihtuvat. Emme voi muuta kuin toivoa, että he olisivat oikeita henkilöitä paikoilleen ja tuntisivat oman arvonsa ja osaisivat antaa arvon toisillekin. Vihreässä nuoruudessaan Laurintytär epätoivoisesti etsi akktoriteetteja kuurojen maailmasta. Laina Wainolan Hiljainen tie antoi osittain vastauksen. Ehkä uusi polvi osaa ja jaksaa rakentaa uutta ja parempaa maailmaa myös tässä kohdassa. Myötämielinen asenne toisiin kuuroihin.

Yleensä kuuro yksilö, jolla työpaikka-, perhe- ja muutkin asiat ovat kunnossa, on tyytyväinen. Kun hänelle vielä on järjestetty ovet avoimiksi kaikkiin mahdollisiin hyviin harrastuksiin ja tarpeellisen yhteiskunnallisen palvelun saantiin ja myös ääntämisen korjaukseen ja kuntoutukseen esim. yhdistysten kustannuksella, ei vapaan maan itsenäisen ihmisen hyväksi tällä hetkellä ole enempää tehtävissä. Vapaan maan kansalaisella on ennen kaikkea valinnan vapaus. Sitä älköön kaikki pikkudiktaattorit unohtako.

Läntisessä naapurimaassa tutkitaan viittomakieltä tieteellisesti. Mitä siitäkin taas tulee? Käytettäisiin sekin aika ja rahat viittomakielen kehittämiseen. Tulee vain uusi harmin paikka, jos tieteellinen taho todistaa, etteivät kuurot tarvitse viittomista. Ei kukaan koskaan ymmärrä sellaista mitä ei itse ole kokenut. Ei viisainkaan tiedemies tavoita asian oikeata ulottuvuutta, ei tajua hiljaisuuden kansan tarvetta käyttää käsiään. Viittomalla kuuro ajattelee osittain ja näkee unensa. Tällä kielletyllä kielellä hän ilmaisee itsensä parhaiten. Kun se nyt on vapautettu pannasta, toivotaan taas kerran myönteistä kehitystä.

Amerikassa on innostuttu opettamaan apinoille viittomakieltä ja siten tutkimaan niitä. Laurintytärkin odottaa innolla, koska apinat saavuttavat meikäläiset: perustavat yhdistyksiä ja urheiluseuroja ja kulttuuripäivät ja apinoiden maailmanliiton ja muuta mukavaa. Koetetaan pysyä pikkuisen edellä. Eläimellisellä tasolla pysyäksemme: itäinen naapurimme Neuvostoliitto voisi ryhtyä kehittämään papukaijojen puhetaitoa. Sitten ei enää olisi väliä ollaanko puhuvia vai viittovia ihmisiä tai eläimiä.

RAAFAELIN TIPIMÄÄ

ROOLIKESKUSTELUA

Olkihattu ja kävelykeppi naulakossa. Keinutuoli sinisellä karvalankamatolla ei keinu, eikä ketään keinussa. Työhuoneessa mies kirjoituspöydän ja kirjoituskoneensa ääressä. Edessä muistilehtiö otsikkomerkinnöin.

Ovikello soi, mutta mies ei nouse. Hetken kuluttua ovi aukenee, sisään astuu eräs herrasmies varovaisesti ja kysyy:

— Onko täällä ketään?

— On, sanon.

— Kuinka ovi oli auki?

— Tarkoitat, miksi ovi oli ja on auki: näin ikkunasta herra rikoskomisario Raatevuon tulevan ja arvasin, että tulee tänne tietysti, ja jätin oven auki. Muutenkin harrastan avoimen oven politiikkaa, jokainen tuntekoon itsensä sydämellisesti tervetulleeksi.

— Lopeta jo Raafael Kaislamaa, tulin pidättämään sinut!

— Joko taas, otanko kastelukannun esille, pasifistina käytän hengen aseita, sanoin.

— Vielä kerran, lopeta, ja sitäpaitsi älä etukäteen paljasta Tapaus Ursulaa, lukijathan eivät ole vielä niin pitkällä!

— No, mitä sinä pidätät, minulla on alibi.

— Pidätän sinut itseäni ja tutkimuksiani varten, sanoi komisario Kauko Raatevuo, sain kirjeen Glasgowista, pyysivät matkustamaan Loch Nessille, tiedäthän hirviötutkimus, sinä tulet mukaan kynä- ja filmimiehenä, jatkoi komisario.

— Aha, olenko minä siis nyt tri Watson? kysyin.

— Mukaan otat sen näppärän ja sanavalmiin Kuurojen Lehden toimittajan mr. Moritz Narmon, hän filmaa, sinä lyöt klaffit ja numeroit kuvaukset, onko selvä?

— Kuten mainitsin minulla on alibi, Moritz Narmo todistaa, olen luvannut soutaa loppuun Tapaus Ursulan, ja sitten on työn alla toinen jatkokertomus. En jaksa matkustaa, mahdotonta, lääkärikin . . .

— Juu, juu, kyllä sinä sepittää osaat, mutta tässä roolissa sinä Kaislamaa olet terve ja astut koneeseen, Loch Nessin arvoitus odottaa Moritz Narmoa ja sinua.

— Ehkä sihteeriksi otamme vielä toimittaja Ursula Merentaustan? sanoin.

— Kuka hän on?

— Sama kuin Kointähti, mutta kirjoitti kirjan: Läpi hiljaisuuden kehän, voitti koti- sekä pohjoismaisen romaanikilpailun. On kirjailija nimeltään Ursula Merentaus, kerroin.

— Oho, sepä oli yllätys.

— Minulla on aina yllätyksiä, ystävät eivät kirjoita minulle, siksi minun pitää kirjoittaa ja vaivata palstoja Kuurojen Lehdeltä, muuten mätänen, olen alakuloinen, yksinäinen.

— No, voi, voi sinua, mitä suurempi kirkkaus, sitä mustempi varjo, sanoi eräs kansanpappi, rikoskomisario Raatevuo sanoi ja poistui.

Nousin, keitin sen kuuluisan kahvisekoitukseni ja join yksinäni. Ja mietin.

— Vai Glasgowin kautta Loch Nessille! Mitäs tuumaat Moritz Narmo?

ROOLIKESKUSTELUSTA RAAFAELILLE

Vai halut Sinä minut Glasgowin kautta Loch Nessille. Mutta taitaapa pyyntösi kaikua tosi kuuroille korville. Ja sitäpaitsi, kaikki ystävänihän tietävät kuinka haluton olen matkustamaan — paitsi jos kyseessä on suunnistuskilpailu.

Sovitaanko siis, rakas Raafael, että minä jään kotiin ja Sinä lähdet matkaan Kauko Raatevuon ja Ursula Kointähti-Merentaustan kanssa. Ethän voi taata, että siellä Loch Nessillä olisi suunnistuskilpailut.

RAAFAEL KAISLAMAA:

Tapaus Ursula Kointähti

Kuurojen Lehden jatkokertomus

7. luku
ISTANBULISSA

Onnellisesti Istanbulissa. Ursula ja kapteeni Eero Harra tutustuvat nähtävyyksiin.

— Olemme Euroopan ja Aasian portilla, ja Is-tan-bulissa se on suomeksi kaupunkiin, niin muistaakseni kreikkalaiset muinoin sanoivat kun menivät kaupunkiin — Istanbuliin. — Ja sen »portin päällä oli Turkin keisarin kuva», me näimme sen portin, olemme todella monien asioiden portilla, innostui Ursula.

Ystävämme istuivat Hotelli Kultaisen Kuun kahviterassilla ja nauttivat aitoa väkevää turkkilaista kahvia.

— Tämä ei olekaan italialaista kanelikahvia, sanoi Ursula.

— Ei ole, ja suomalainen väkevä kahvi kalpenee tämän rinnalla, lusikkakin jää pystyyn, niin voimallista on Turkin kahvi, kapteeni Eero Harra innostui ja jatkoi: Ja tämän maan erikoinen historia, Turkki on Aasiaa, mutta sillä on eurooppalainen nenä, jonka kautta se on hengittänyt länsimaista kulttuuria, ja edistynyt valtavasti.

— Sanoin nenä, jatkoi edelleen Harra, sillä niinhän se on, että yli Bosborin salmen on eurooppalainen osa. Marmaran meri on aitoa turkkilaista, mutta kun purjehdimme kaunista Dardanellin salmea joudumme pitkälle ulottuvan Kreikan merirajan — Aigeian meren puristukseen. Tämä Kreikan meri jo pärskii aaltojaan Turkin maan kauniille aasiankasvoille, ettei ihme, jos turkkilaiset lujasti pitävät Kyprosta itselleen kuuluvana. Tottahan se Turkkiin kuuluukin, kun aivan on sen hameen helmassa. Ja Turkin historia, hyvänen aika, kapteeni Harra selosti innoissaan ja Ursula seurasi reportteritoimittajan suurin sinisin silmin yhtä innoissaan.

— Täällä on ollut suomalaisia, ja missä yleensä on maa, jossa ei suomalaisia olisi ollut vaikuttamassa tavalla tai toisella.

— Kauppa Turkin kanssa on hyvä, kirjallisuutemme Turkista maailmankuulua, sen kautta on sidottu monta henkilökohtaista kulttuurisidettä, josta molemmat maat ovat rikastuneet ja ystävystyneet. Tunnustusta on julkisesti annettu ja osoitettu henkilökohtaisesti, jo niidenkin perusteella pari kirjailijaa olisi ansainnut Nobelin kirjallisuuspalkinnon.

— Ja mikä määrä suomalaisia on täällä lomaillut.

— Sinähän luennoit kuin historian lehtori! nauroi Ursula. Olet kovin ihastunut Turkkiin, jatkoi Ursula.

— Kyllä, Turkki on ihmeellinen maa. Katso taaksesi tuonne Ankaran suuntaan ja yli sen, siellä siintää Turkin kuumat vuoristot. Niiden yli on apostoli Paavali suorittanut sellaisen maratoonin, että toista ei ole, sen kautta Paavali toi Kristuksen Sanomaa, se kaatoi »stoalaiset filosofit» ja Kreikan epäjumalat ja levisi yli Euroopan. »Etsikää ensin Jumalan valtakuntaa» vasta sen jälkeen tieto ei paisuta, eikä synnytä järkeisoppeja, joista ihmissielu ei saa mitään voimaa.

Ursula oli aivan ihmeissään, niin mielenkiintoisesti osasi kapteeni Eero Harra olla matkaoppaana, hän lensi asiasta toiseen ja puhui hän mistä aiheesta hyvänsä aina oli kerronnassa sama innostava tempo.

— Nyt menemme Hotelli Kultaisen Kuun ruokasalin puolelle, lähetystövirkailija Suomen Ankaran lähetystöstä tarjoaa päivällisen ja

---

Tokkopa ne siellä tuommoisesta kartta + kompassi-leikistä mitään tietävät, vaikka onhan se Gordon Pirie, entinen mestarijuoksija, käynyt Härmässäkin suunnistamassa.

Toisaalta oli kyllä hyvä pyytäessäsi minua tälle matkalle, sillä näinhän saan tilaisuuden ihan mustana valkoisella tuoda julki matkustushaluttomuuteni. Ehkä sen huomaa myös ystävämme O. Rasvanauris, joka niin kivenkovaan vaatii minua lähtemään kanssaan Örebroon — vaikka siellä ei ole edes suunnistuskilpailuja.

Mitähän jos Sinä ja minä yhdessä järjestämme pienen jekun O. Rasvanauriille. Moritz Narmo tosiaan matkustaa Öreproon, niin Rasvanauris luulee, mutta perillä Moritz Narmo poistaa naamastaan tekoviikset, tekolinssit, tekohampaat ja päästään peruukin, alta paljastuu muuan »pikkuhitler».

O. Rasvanauriin ilme on silloin kuvaamisen arvoinen.

Siis Raafael, hyvää matkaa Glasgowin kautta Loch Nessille ilman

Moritz Narmoa.

saamme häneltä matkohjelman tarvittavine papereineen, ilmoitti kapteeni Harra.

Eräässä lähipöydässä istui sanomalehden taakse kätkeytyneenä tummahko herrasmies mustine viiksineen, lehti laskeutui hitaasti alas polville, vaisu hymy, katse seurasi poistuvia. Mies nousi hitaasti ja kulki kohti puhelinkoppia.

Ruokasalissa ystävämme tapasivat lähetystövirkailijan, Ursulalle tämä ja kaikki olivat valtava elämys.

— Huomenna lentomatka Kyprokseen, ilmoitti Harra.

— Kyllä, ymmärsin puheestanne sen jo, sanoi Ursula.

Illalla menivät kapteeni Harra ja Ursula kävelylle, ja mitkä nähtävyydet — Istanbulia siltoineen ja moskeijoineen.

— Tämä on kuin tuhannen ja yhden yön saduissa, huokasi Ursula.

— Niin on, täsmällisesti niin, tämän maan historiaa ei selvitetä muutamilla sanoilla ja nähtävyyksiä, Ursula, täällä on niin paljon ettei se mahdu 1000 yöhön, ja nyt meidän on palattava takaisin Hotelli Kultaisen Kuun suojiin, että jaksamme huomenna lentää kohti Kyprosta.

Seuraavana päivänä kapteeni Harra ja Ursula olivat lentokoneessa matkalla ilmojen teitä kohti uutta päämäärää.

KIRJE SINIKALLE

Älä hämmästy avatessasi tämän lehden ja nähdessäsi tämän kirjeen osoitettuna sinulle, tämä kirje on varmasti ilo monen muunkin lukijan silmille.

Vaikka olemmekin lähinaapureita tässä talossa ja joskus saatamme pistäytyä pienelle juttutuokiolle toistemme luo — katsomaan toisiamme kasvoista kasvoihin, niin on meillä vielä patenttikonstimme, joka korvaa puhelimen. Koska emme voi kuulla toistemme ääniä ja emme siis voi käyttää sitä vekotinta, niin keksit Sinä, Sinikka, sen ajatuksen, että vaihtaisimme viestimme postiluukusta. Luukku kyllä rämähtää, mutta sitähän emme kuule, mutta siinä se viesti itsensä ilmaisee oven kynnyksellä. On tämä keksintösi hyvä olemassa, näin voi asiat toimittaa tai ajatukset toiselle viestittää, pohtia vaikka kuuron ongelmia tai hieroa älynystyröitä, tarvitsematta aina toista häiritä. Ei tämä myöskään vie puhelin- tai postikuluja, vain pientä tassuttamista portaissa ylös ja alas.

Nyt on näistä kirjelippusistasi karttunut iso paperipinkka, muistatko Sinä, Sinikka, kuinka monta kirjettä olet mummollesi kirjoittanut siitä alkaen kun opimme toisemme tuntemaan. Kirjeet ovat aina ilo silmälle näin yksin ollessa. Minuakin yksinäisempiä on, tuskin me kanssaihmiset heitä useinkaan muistamme.

Sinikka, aloit kutsua minua »mummoksesi». Kiitos tästä kultaisesta nimestä ja ehkä olenkin ansiosta sen ansainnut. Sinä, Sinikka, haluat varmaankin saada mummoltasi neuvoja, olethan elämäsi parhaassa kukoistuksessa, mutta mummosi on pian kuihtuva kukka — jonka juurissa on koetun elämän viisautta.

— Kuulemiin taas patenttipostissasi.

Mummosi Sylvia

Merkkipäiviä

70 VUOTTA

Selma Kurman maaliskuun 8. päivänä Helsingissä.

50 VUOTTA

Kalervo Hakkarainen maaliskuun 17. päivänä Espoossa.

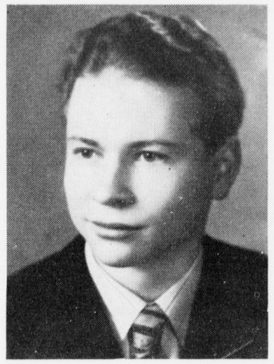

EELIS LEVÄNEN TÄYTTÄÄ VUOSIA

Maaliskuun 6. p:nä 50 vuotta sitten näki maanviljelijän poika Eelis päivänvalon Jäppilän Multalassa. Hän kasvoi suuren sisarusparven toisena nuorimpana kunnes hänet lähetettiin Kuopion kuurojen kouluun oppivelvollisuuttaan suorittamaan. Opettaja Fanny Gyllingin etevän ohjauksen alaisena Eeliksen tietopiiri laajeni. V. 1938 sulkeutuivat koulun ovet hänen takanaan ja elämän koulu avautui. Työskennelmä kotitilallaan lähti suuren talon poika Eelis avaraan maailmaan asettuen Helsinkiin v. 1940. Täällä hän hakeutui koristepuusepän oppiin. Liityttyään Helsingin Kuurojen Yhdistykseen jäseneksi osallistui hän aktiivisesti Nuorten Kerhon toimintaan 10 vuoden ajan, ensin sihteerinä ja sitten puheenjohtajana. Ideaa Eelikseltä riitti kerhon eteenpäin viemisessä. Illanviettojen ohjelmaa hän rikastutti mm. taikatempuilla. Kuurojen yhdistyksen johtokunnassa Eelis toimi 3 vuotta jäsenrahastajana kunnes Urheiluseura Hero veti hänet puoleensa. Hän ehti olla useita vuosia Heron »remmissä», joista 2 vuotta puheenjohtajana. Hänen toimestaan seuran ohjelmaan liitettiin suunnistus, joka olikin Eeliksen mieliurheilu. Perustettuaan perheen vetäytyi Eelis yhdistysriennoista syrjään.

— Miksi niin aikaisin, parhaan miehuutesi kynnyksellä, pistit kynttiläsi vakan alle?

— Ylimääräisten töiden ja osaksi lisääntyneen perheen takia ei liiennyt aikaa seuratoimintaan, viihdyn hyvin perheen parissa, vastasi Eelis.

— Tuletko joskus takaisin yhdistystoimintaan, tarvitaanhan sinun voimiasi vielä?

— Ehkä tulen vastaisuudessa, mutta onhan yhdistyksessä paljon nuoria voimia, sanoi Eelis hymyillen.

— Tarvitaanhan sinua vielä, et sinä mikään ikäloppu ole.

Toivotaan, että Eelis ottaisi vielä kynttilänsä vakan alta ja tekisi come backia. Eeliksen merkkipäivänä toivottaa moni ystävä hänelle parhainta onnea ja pitkää ikää.

Ar.

Kertomus Suomen Kuurojen Liitto r.y:n toiminnasta vuonna 1969

I Yleistä

Liiton toiminnassa oli vuosi 1969 kuudeskymmenesneljäs (64.) toimintavuosi. Toimintavuoden huomattavimmat tapahtumat liittyvät VII nuorten Kulttuuripäiviin Seinäjoella helluntaina, kuurojenkoulujen opettajien viittomakielen kurssin järjestämiseen ja Liiton loma- ja kurssikeskuksen rakentamiseen. Myönteisenä tapauksena on mainittava, että kuuroille alettiin vuoden 1969 alusta myöntää vapautus televisioluvan edellyttämästä kuunteluluvasta. Avioliittolakia muutettiin eduskunnassa niin, että synnynnäinen kuurous ei enää ole avioesteenä.

Valistustyötä on tehty yhdistysten piirissä entiseen tapaan, varsinkin nuorison keskuudessa.

Jäsenyhdistysten lukumäärä on pysynyt ennallaan eli 39, eikä jäsenyhdistysten henkilöjäsenmäärissä ole tapahtunut sanottavia muutoksia.

II Liiton edustajakokous

Edustajakokous pidettiin Lappeenrannassa Etelä-Saimaan sairaanhoitajakoulussa maaliskuun 23. päivänä. Kokouksen puheenjohtajana oli pastori Eino Savisaari Turusta ja sihteerinä toimitusjohtaja Jarmo Narmala Hämeenlinnasta. Edustettuna oli 37 jäsenyhdistystä yhteensä 42 edustajalla, yhteisen äänimäärän ollessa 59 ääntä.

Liiton puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti uudelleen rakennusneuvos Runo Savisaari Espoosta ja ensivuorossa olleista hallituksen jäsenistä valittiin kirjaltaja Aura Ahlbäck ja piirtäjä Soile Hämäläinen uudelleen ja R. Östmanin tilalle kultaseppä Boris Ström Oulusta.

Kokouksessa keskusteltiin seuraavista lähetetyistä keskustelukysymyksistä varsinaisten sääntömääräisten asioitten lisäksi:

— TV:n radiolupamaksun poistamiseksi kuuroilta tehtyjä toimenpiteitä selostettiin, sekä Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön tekemää myönteistä päätöstä, sekä perusteita ja ehtoja miten asia käytännössä järjestetään.
— Esityksestä TV:lle, että saataisiin enemmän tekstitettyjä ohjelmia.
— Liiton kurssi- ja lomakeskuksen rakennustöistä ja suunnitelmista.
— Kuurojen eläkeiän alentamisesta
— Eläkkeellä olevien kuurojen vapauttamisesta yhdistyksen jäsenmaksun suorittamisesta.
— Viittomakielen uudistamisesta.
— Liiton asettamista toimikunnista
— Liiton puheenjohtajan toimikauden pituudesta.
— Matkaohjesääntö liitolle.

Edustajakokousesitelmän piti konsulentti Anja Poikonen aiheesta: »Näkemyksiä kuurojenkonsulentin työkentältä».

Edustajakokouksesta oli lyhyt lähetys TV:ssä ja radiossa.

III Liiton toimihenkilöt ja toimisto

Liiton puheenjohtajana on ollut rakennusneuvos Runo Savisaari, sihteerinä ja toiminnanjohtajana agrologi Jaakko Väisälä, konsulenttina 31.3. saakka diakonissa Anja Poikonen, rahastonhoitajana ekonomi Eero Laamanen, Kuurojen Lehden toimitussihteerinä toimitusjohtaja Jarmo Narmala ja lehden ruotsinkielisen osaston toimittajana neiti Rea Stadius. Toimistoapulaisena on ollut 1.9. lähtien neiti Leena Kurki. Tilintarkastajina ovat olleet maisteri Urho Saukkonen ja ekonomi R. Lindström.

Päätoimiset virkailijat:

Toiminnanjohtaja Jaakko Väisälä ollut toimessa 1.1. 1964—.

Konsulentti Anja Poikonen ollut toimessa 1.8. 1967—31.3. 1969.

Toimistoapulainen Leena Kurki ollut toimessa 1.8. 1969—.

Liiton toimisto on sijainnut omassa huoneistossa Liisankatu 27, minkä yhteydessä oli toiminnanjohtajan asunto 15.6. saakka ja toiminnanjohtajan muutettua muualle asumaan on huoneisto ollut kokonaan toimistotiloina. Yksi huone vuokrattiin Helsingin seurakunnille kuurojen huoltotyötä varten sisarten vastaanottohuoneeksi.

IV Liiton hallitus

Hallitukseen ovat kuuluneet puheenjohtajana rakennusneuvos Runo Savisaari ja jäseninä:

v. 1967 valittuina: puuseppä Urho Lehtimäki, Turusta, toimitusjohtaja Jarmo Narmala, Hämeenlinnasta ja agrologi Jaakko Väisälä, Helsingistä, sekä varajäsenenä puuseppä Teuvo Lillunen Espoosta;

v. 1968 valittuina: pankkivirkailija Liisa Kauppinen, Helsingistä; maisteri Elo Suomela, Hausjärveltä; muovikoneenhoitaja Erkki Tuliniemi, Vaasasta sekä varajäsenenä kultaseppä Boris Ström, Oulusta 23.3. saakka ja sen jälkeen mallipuuseppä Kauko Mäkelä;

v. 1969 valittuina: kirjaltaja Aura Ahlbäck, Helsingistä; piirtäjä Soile Hämäläinen, Jyväskylästä; kultaseppä Boris Ström, Oulusta sekä varajäsenenä teknikko Esko Päivistö, Raumalta. 23.3. saakka oli hallituksen jäsenenä työnjohtaja Ragnar Östman, Tuusulasta.

Hallituksen varapuheenjohtajana oli 1.1.—23.3. kirjaltaja Aura Ahlbäck ja 23.3. lähtien toimitusjohtaja Jarmo Narmala.

Liiton hallitus on kokoontunut viisi kertaa ja on eri kokousten ajankohta, paikka ja pöytäkirjan §:ien lukumäärä ollut seuraava:

18. 1.	kokous	Turussa	1— 28 §
23. 3.	»	Lappeenrannassa	29— 39 §
15. 5.	»	Helsingissä	40— 75 §
28. 9.	»	Turussa	77—102 §
29.11.	»	Helsingissä	103—127 §

V Jäsenet

Liiton jäseninä on 39 kuurojenyhdistystä seuraavilla paikkakunnilla:

	Jäseniä
Forssa	15
Haapajärvi	12
Helsinki	345
Hämeenkyrö	10
Hämeenlinna	57
Iisalmi	25
Imatra	23
Joensuu	36
Jyväskylä	82
Kajaani	26
Kemi	12
Kerava	12
Kokkola	53
Kotka	32
Kouvola	27
Kuopio	37
Kymenlaakso	30
Lahti	84
Lappeenranta	53
Lieksa	19
Länsi-Uusimaa	17
Mikkeli	32
Oulu	82
Jakobstad	30
Pori	57
Rauma	34
Riihimäki	37
Rovaniemi	32
Salo	20
Savonlinna	19
Seinäjoki	52
Sysmä	7
Säynätsalo	27

Tampere	138
Turku	228
Vakka-Suomi	16
Vaasa	107
Vammala	35
Varkaus	24
Yht.	1.984

Jäsenmaksuna (liittoverona) on jäsenyhdistyksiltä jokaista henkilöjäsentä kohti kannettu yksi (1) markka, paitsi ei vanhojen sääntöjen mukaisilta ainaisjäseniltä, jotka ovat liittoverosta vapaat.

VI Konsulentti

Liiton konsulenttina oli diakonissa Anja Poikonen 31.3. saakka, jolloin hän siirtyi Helsingin ev.lut. seurakuntien palvelukseen. Konsulentin virkaa ei julistettu v. 1969 uudelleen haettavaksi. Konsulentin vastaanottoaika oli 1.1—31.3. liiton toimistossa tiistaisin klo 9—12 ja 16—17, minä aikana hän oli varmimmin tavattavissa. Muina päivinä on hoidettu asiakkaiden vastaanotto silloin, kun konsulentti on ollut toimistossa. Lähinnä oli toiminta keskittynyt helsinkiläisten huoltoasioihin, joita oli n. 60 % kaikista asiakkaista.

Toimistotöihin, joihin sisältyi erilaista kirjeenvaihtoa, kortistonhoitoa ja erilaisia toimistotöitä, on konsulentti osallistunut ja hoitanut. Yhteydenpitoa pääasiassa puhelimitse muihin kuurojen huoltotyöntekijöihin ja työnvälityksiin, sekä virastoihin ympäri maata tarvittaessa on hoidettu. Näihin asioihin kuului myös kuurojen koulutuskysymyksiä. Konsulentti on muiden tehtäviensä lisäksi hoitanut viittomakielen opettamisen Kalliolan Vapaaopistossa, ollen viittomakielen opiskelijoita keskimäärin 8—10 kerralla.

Helsingin kaupunki on tukenut konsulentin palkkausta 3.200 markan avustuksella.

VII Toiminta

1. Julkaisutoiminta

a) Kuurojen Lehti ja Joululehdet.

Liiton oma aikakauslehti »Kuurojen Lehti — Tidskrift för döva» on toimitettu ja jaettu tilaajille entiseen tapaan 12 numeroa + Joululehti. Lehden tilaushinta on ollut 10 markkaa, mikä ei ole peittänyt painatuskuluja. Tappio on osittain peitetty joululehtien tuotolla. Lehden tilaajia on ollut 1.380.

Kuurojen Joulua painettiin 23.000 kpl ja De Dövas Jul-lehteä 2.000 kpl, mitkä myytiin melkein loppuun.

Kuurojen Lehden samoinkuin joululehtien, päätoimittajana on ollut liiton puheenjohtaja Runo Savisaari, toimitussihteerinä Jarmo Narmala ja ruotsinkielisen osan toimittajana neiti Rea Stadius, hänen sijaisenaan syksyllä rouva Ulla-Birgitta Laine. Toimituskuntaan ovat kuuluneet mainittujen lisäksi: Aura Ahlbäck, Ragnar Östman ja Jaakko Väisälä.

Lehdet on painettu Kirjapaino Jaarlissa Hämeenlinnassa.

2. Tiedotustoiminta

a) Informaatiotilaisuudet

Luentoja kuuroista on pidetty liiton toimesta muutamissa sairaanhoitajakouluissa. Luennot ovat käsitelleet kuurojen ongelmia, koulutusta, yleensä tietoutta kuuroista kuuleville, sekä on annettu näytteitä viittomakielestä.

b) Kuurojen päivä

Kuurojen Päivän valtakunnallinen juhla oli 28.9. Turussa, Turun Työväenopiston juhlasalissa. Ohjelman aloitti Turun Kaupunginorkesterin puhallinyhtye soittamalla »Kansanmarssin». Avauspuheen piti rakennusneuvos Runo Savisaari. Kansantanhuja esitti Turun Kuurojenyhdistyksen Nuortenkerho. Lausuntaa esitti ylioppilas Ritva Lehtimäki. Juhlapuheen piti professori Otto Meurman. Sen jälkeen esittivät Turun Kuurojen Nuortenkerhon näyttelijät näytelmän »Papin perhe». Juhla päätettiin laulamalla ja viittomalla yhteisesti »Maamme»-laulu. Ennen juhlaa oli järjestetty sanomalehdistölle informaatiotilaisuus Turun Kuurojen talossa kahvitarjoiluineen. Yhteensä noin 70 sanomalehteä julkaisi kuuroista artikkelin Kuurojen Päivän johdosta.

3. Kouluasiat

Kouluasiaintoimikunta: puh.johtaja Liisa Kauppinen, jäsenet: Soile Hämäläinen, opettaja Juha Paunu, johtaja Hannu Kalliola ja Jaakko Väisälä. Toimikunta keskusteli alustavasti lausunnosta mikä oli pyydetty kuulovikaisten opetuksen uudelleenorganisaatiosta. Pohjoismaiden erikoisopettajain kongressissa Turussa olivat toimikunnan puheenjohtaja Liisa Kauppinen ja Soile Hämäläinen seuraamassa kongressia.

Viikon kestävä matematiikan kurssi järjestettiin Jyväskylän kuurojenkoulussa kesällä.

4. Valistusasiat

Puheenjohtaja Aura Ahlbäck, jäsenet: Jarmo Narmala, Esko Sänkiniemi, Runo Savisaari ja Jaakko Väisälä, järjesti Lounais-Suomen kuurojenyhdistyksille tarkoitetut toimihenkilöiden luentopäivät Aulangolla 19—20.4. Luentopäivillä oli luentoja yhdistystoiminnasta ja keskustelua siitä. Osanottajia oli 16.

5. Nuorisotyö

Nuorisotyötoimikunta: pj. Jaakko Väisälä, sihteeri Esko Sänkiniemi, Terttu Martola, Liisa Kauppinen ja Eija Helle (Auvo), järjesti Nuorten Kulttuuripäivät Seinäjoen Kauppaoppilaitoksessa helluntaina paikallisen kuurojenyhdistyksen avustamana. Kulttuuripäiville oli kilpailuihin ilmoittautunut yhteensä 108 kilpailijaa.

Yhteispisteissä kilpailut voitti Helsingin Kuurojenyhdistyksen Nuortenkerho, Turun KY:n Nuortenkerhon ollessa toisena.

Kulttuuripäivät elokuvattiin 16 mm:n värifilmille.

Kuortaneen Urheiluopistossa järjestettiin yhdistetty kansantanhuja hiihtoleiri 28.2.—2.3. välisenä aikana.

Valtakunnallinen Nuorisojuhla oli Tampereella Tampellan juhlasalissa itsenäisyyspäivänä, juhlassa oli juhlapuhujana rouva Kaisu Korhonen Jyväskylästä. Juhlassa esitettiin Seinäjoella filmattu Kulttuuripäiväfilmi.

Kesällä järjestettiin juhannusjuhla Malminharjussa ja Kittilässä Aakenusvaaralla, mitkä molemmat kokosivat kuuroja ympäri Suomea juhannusta viettämään omassa piirissä.

Suvijuhlan Malminharjussa järjesti nuorisotyötoimikunta 9—10.8. vaihtelevalla ohjelmalla.

Koko vuoden kestävä toimintakilpailu aloitettiin 1.2. eri nuorisokerhojen välillä, kilpailun tulokset saadaan v. 1970 puolella. Lahdessa järjestettiin Nuorten Kerhojen toimihenkilöiden luentopäivät. Osanottajia oli 65 nuorta.

6. Viittomakielitoimikunta

Puheenjohtaja, rovasti Lauri Paunu, sihteeri Jaakko Väisälä, jäseninä: Runo Savisaari, Eino Savisaari, Jarmo Narmala ja Sirpa Kostiainen. Rouva Kostiainen erosi vuoden aikana toimikunnasta ja hänen tilalleen valittiin rouva Liisa Kauppinen. Vuoden lopulla toimikuntaa täydennettiin kutsumalla neiti Kirsti Vuorimies, Helsingistä ja maanviljelijä Tauno Kuutti Sammaljoelta toimikunnan jäseniksi. Viittomakielitoimikunta alatoimikuntineen piti yhteensä 24 kokousta, näissä kokouksissa valmisteltiin uuden kuvallisen viittomakielen sanakirjan aineistoa ja päätettiin viittomakielen kurssiohjelmista, mitkä järjestettiin:

I 9—14.6. Mäntsälän Maatalousoppilaitoksessa alkeiskurssi.

II 18—22.8. Mikkelin Kuurojenkoulussa kuurojenkoulujen opettajille. Tällä kurssilla oli 48 osanottajaa. Kurssilla oli opetuksen ohella luentoja ja keskustelua viittomakielen käytöstä kuurojen opetuksessa. Innostus kuurojenkoulujen opettajien keskuudessa oli erittäin hyvä ja majoituksen, ruokailun ym. järjestely Mikkelin Kuurojenkoulussa erinomainen.

7. Virkistysleiri

Virkistysleiri, joka oli alunperin suunniteltu kouluakäymättömien kuurojen vanhusten leiriksi Ämmänsaaren lomakylässä Suomussalmella, muutti luonnettaan, koska varsinaisia koulunkäymättömiä ilmoittautui vähän. Leiri järjestettiin vanhustenleirinä. Leirin johtajana oli diakonissa Hilkka Jämsen Helsingistä. Leiriaikana oli retki Neuvostoliiton rajalle »Shemeikan mökille». Patikkaretkiä tehtiin joka päivä lähimaastoon. Leirin kustannukset maksoi osittain seurakunnat, Lomaliitto r.y., kunnat, Kuurojen Liitto ja osittain asianomaiset itse. Leiri kesti 8 päivää.

8. Loma- ja kurssikeskus

Liiton lomakeskuksessa »Malminharjussa» Heinolan mlk:n Paason kylässä alkoi varsinainen lomailukesä 1. p:nä kesäkuuta. Valmistuneita ja kalustettuja mökkien huoneita vuokrattiin halukkaille. Malminharjun valvojana oli koko kesän Kosti Remmi Lahdesta, hän asui myös koko kesän paikalla.

Kesän aikana valmistui lattialla varustettu keittiökatos.

Varsinkin viikonvaihteiden aikana oli kuuroja paljon tullut omaan Malminharjuun, jossa tekivät talkootöitä paikkojen kunnostamiseksi. Juhannuksena järjesti Liiton nuorisotyötoimikunnan valitsema erillinen toimikunta juhannusjuhlan, mikä kokosi kuuroja ympäri maata juhannuksen viettoon. Suvipäivät olivat elokuun 9—10. päivinä.

Marras—joulukuussa teetettiin perustöitä tasoittamalla mökkien ympäristöjä, ajamalla täytemaata ja soraa. Lisäksi tehtiin autojen parkkeerauspaikka ja sorastettiin maantieltä johtava oma tie. Rantaan ajettiin lisäkerros hiekkaa. Kaivo saatiin valmiiksi.

Toimikuntaan ovat kuuluneet: Runo Savisaari puheenjohtajana, Jaakko Väisälä sihteerinä, sekä Jarmo Narmala, Kauko Mäkelä ja Hilkka Hanhijoki. Toimikunta on laatinut huonetilaohjelman suunniteltua pienempää päärakennusta varten.

9. Ansiomerkit

Itsenäisyyspäivänä myönsi tasavallan presidentti Suomen Valkoisen Ruusun I lk:n mitalin kulta-ristein seuraaville liiton jäsenille:

Kirjaltaja, rouva Aura Ahlbäckille, Helsinki.

Mallipuuseppä Kauko Mäkelälle, Pirkkala.

Puuseppä Armas Vilkille, Hyvinkää (Turku).

Asentaja Matti Kattaiselle, Tampere.

ja Suomen Valkoisen Ruusun I lk:n mitalin

Työnjohtaja Ragnar Östmanille Tuusula.

Liiton pronssinen ansiomerkki myönnettiin:

Verhoilija Antti Härmälle ja Rouva Aili Härmälle, Seinäjoki.

10. Kehoituspalkinnot

Kehoituspalkintoina on lähetetty kouluista poispääseville oppilaille 200 mk, ollen stipendin suuruus 50 mk, mutta koulut ovat jakaneet summan toisinkin.

VIII Toiminta muiden maiden vastaavien järjestöjen kanssa

1. Pohjoismaat

Ruotsin Kuurojenliitto kutsui Leksandiin kurssikeskukseensa ajaksi 21—28.2. rva Aura Ahlbäckin sekä liiton puheen- ja toiminnanjohtajan tutustumaan Leksandin loma- ja koulutuskeskukseen. Samanaikaisesti pidettiin SO:n (Nordens Dövas Sanarbetsorganisation) kokous. Kokouksessa käsiteltiin ajankohtaisia ongelmia ja asioita joista v. 1970 Pohjoismaisen kuurojen kongressin ohjelma oli tärkeimpiä.

2. Kuurojen Maailmanliitto

Varsinaista kokousta ei ole ollut vuoden aikana.

IX Liiton edustus

Liiton edustajana on kertomusvuoden aikana ollut:

— Turun Kuurojen Ammattikoulun johtokunnassa: puh.joht. Runo Savisaari, varalla Urho Lehtimäki;
— Mäntsälän Maatalousoppilaitoksen johtokunnassa toiminnanjohtaja Jaakko Väisälä, varalla Ragnar Östman;
— Oy Surdus Ab:n ylimääräisessä yhtiökokouksessa tj. Jaakko Väisälä;
— Paperisampo Oy:n yhtiökokouksessa rouva Aura Ahlbäck;
— Raha-automaattiyhdistyksen kevätkokouksessa pj. Runo Savisaari.

X Liiton jäsenyys

Liitto on jäsenenä:

— Sosiaalihuollon Keskusliitto r.y. (v:sta 1966)
— Raha-automaattiyhdistys r.y. (v:sta 1967)
— Huolto- ja avustustoiminnan Neuvottelukunta (v:sta 1968)
— Kuurojen Maailmanliitto
— Pohjoismainen Kuurojen Yhteistyöelin (SO)

XI Liiton talous

a) Liiton rahankeräys

Liitto on saanut sisäasiainministeriöltä luvan suorittaa kirjeensulkijamerkin puhelinmyynnillä keräyksen ajalla 1.8.69—31.8.1970 koko valtakunnan alueella Ahvenanmaata lukuunottamatta. Keräys lähti käyntiin 26. p:nä syyskuuta ja väliaikainen tulos oli 31.12. 1969:

Tuotot	146.116,95
Kulut	75.653,60
Ylijäämä	70.463,35

Liiton hallituksen päätöksen mukaan koko nettotulosta 25 % lahjoitetaan Kuurojenkoti Åvikin rakennusrahastoon keräyksen päätyttyä.

b) Liitto on kertomusvuonna saanut avustuksina:

Raha-automaattiyhdistykseltä:

Toimintaan	110.000,—	
Rakentamiseen	15.511,68	125.511,68
Helsingin kaupungilta		3.200,—
Lahjoituksina		1.903,—
Testanmenttilahjoituksena omakotirahastoon		6.000,—
	mk	136.614,68

c) ylläolevat avustukset ja lahjoitukset 136.614,68

Muita tuloja yhteensä	66.911,28	203.325,96
joten menojen loppusumman ollessa (ilman keräysmenoja) jää liitolle ylijäämää		158.718,33
v:lle 1970	mk	44.807,63

ilman edellä mainittua keräyksen nettosummaa v:lta 1969.

Mainitun avustuksen lisäksi on liitolle Raha-automaattiyhdistyksen voittovaroista myönnetty yht. 136.000 mikä summa nostamattomana siirtyy vuoden 1970 puolelle loma- ja kurssikeskuksen rakentamisessa käytettäväksi.

Uusia lainoja ja avustuksia, lukematta esitelmäapurahoja, ei ole jäsenyhdistyksille vuoden 1969 aikana myönnetty.

Liiton taloudellinen asema selviää tarkemmin jäljempänä olevista tulos- ja omaisuustaseista.

Helsingissä, tammikuun 17. päivänä 1970.

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

R. Savisaari

Aura Ahlbäck — **Soile Hämäläinen**
Liisa Kauppinen — **Urho Lehtimäki**
Jarmo Narmala — **Elo Suomela**
Boris Ström — **Erkki Tuliniemi**
Jaakko Väisälä

Suomen Kuurojen Liiton tilinpäätös 31. 12. 1969

TULOSTASE

Kulut			
Varsinaiset kulut:			
Palkat	33 322,96		
Sosiaaliturvamaksut	2 842,70		
Eläke	3 240,—		
Vuokrat	6 824,50		
Korot	1 543,16		
Poistot	6 030,09		53 713,41
Kuurojen Lehti		30 538,81	
Kuurojen Joulu		14 869,94	45 408,75
Toiminta:			
Avustukset yhdistyksille	3 209,—		
Valistustyö	14 403,30		
Nuorisotyö	10 357,38		
Sosiaalinen toiminta	1 546,50		
Kuurojen Päivä	963,90		
Sanakirjatyö	1 193,10		
Stipendit	200,—		31 873,18
Konsulentin kulut			761,28
Kustannustoiminta			742,—
Muut varsinaiset kulut:			
Matkakulut	4 705,54		
Päivärahat	2 270,—		
Posti ja puhelin	1 961,62		
Painotuotteet	811,26	9 748,42	
Toimistokulut	1 101,54		
Vakuutusmaksut	407,80		
Eläkevakuutusmaksut	3 222,44	4 731,78	
Huoneiston korjaus		2 152,95	
Yleiskulut		5 342,69	21 975,84
Kurssikeskuksen kulut			4 007,22
Keräyskulut			236,65
Rahastokulut			75 653,60
Ylijäämä:			
Varattu sanakirjatyöhön	24 000,—		
Omakotirahastoon	6 000,—		
Muu ylijäämä toiminnasta	10 072,87	40 072,87	
Rahastoista		4 534,76	
Keräystoiminnasta:			
Varattu Kuurojen Huoltokotisäätiölle	17 500,—		
Varattu kurssikeskukselle	20 000,—		
Muu ylijäämä Keräyksestä	32 963,35	70 463,35	115 070,98
		mk	349 442,91

Tuotot:		
Varsinaiset tuotot		
Valtionapu:		
Toimintaa varten	110 000,—	
Rakennustoimintaan	15 511,68	125 511,68
Helsingin kaupungin avustus		3 200,—
Muut avustukset		1 900,—
Kuurojen Lehden tuotot	13 698,29	
Kuurojen Joulun tuotot	32 730,50	46 428,79
Toimintatulot:		
Nuorisotyö	2 090,—	
Valistustyö	2 240,—	
Sosiaalinen työ	856,—	5 186,—
Jäsenmaksut		1 490,—
Kustannustoiminnan tulot		820,89
Vuokrat		3 717,25
Korot		1 167,21
Lahjoitukset		6 003,—
Palautettuja maksuja (matka)		707,50
Kurssikeskuksen tulot		2 422,23
Rahastojen tulot		4 771,41
Keräystoiminnan tulot		146 116,95
	mk	349 442,91

OMAISUUSTASE 31. 12. 1969

Vastaavaa				
Varsinainen omaisuus				
Rahoitusomaisuus				
Rahaa kassassa			4,02	
Rahaa pankeissa			112 831,27	
Saatavat			18 234,33	131 069,62
Käyttöomaisuus				
Aineellinen				
Kurssikeskus:				
Maa-alue 1.1.69		56 484,07		
Lisäys v. 1969		6 112,32	62 596,39	
Rakennukset				
1.1.69	75 700,60			
poisto 5 %	3 877,—	71 823,60		
Lisäys	6 873,52			
poisto 5 %	343,67	6 529,85		
Kalusto:				
1.1.69	1 330,87			
poisto	266,17	1 064,70		
Lisäys	2 261,25			
poisto	337,69	1 913,56	2 978,26	
Irtaimisto:				
1.1.69	319,—			
poisto	63,80	255,20		
Lisäys	441,77			
poisto	66,27	375,50	630,70	
Rakennustarvikkeet			2 260,40	146 819,20
Sijoitusomaisuus				
Arvopaperit				75 800,11
Ylimääräinen omaisuus:				
Osuus latomakoneeseen				1 000,—
Siirtyvät erät:				
Nostamaton valtionapu				136 000,—
Käyttöomaisuus (toimistossa):				
Toimistokalusto				
1.1.69		3 869,50		
Poisto 15 %		932,59	2 936,91	
Lisäys		952,75		
Poisto 15 %		142,90	809,86	3 746,77
Muu käyttöomaisuus:				
Puhelin- ja asuntoosake				1 400,—
			mk	495 835,70

Vastattavaa:			
Vieras pääoma:			
Lyhytaikainen			
Tilivelat		16 057,64	
Lainat		10 500,—	26 557,64
Siirtyvät erät:			
Ennakonpidätykset ja sos.t.maksu		4 706,15	
Lehden tilausmaksut v. 1970		6 968,80	
Jäsenmaksu v. 1970		37,—	
Jäsenyhdistykset		2 000,—	13 711,95
Määrätarkoitukseen sidottu pääoma:			
Nostamaton valtionapu			136 000,—
Oma pääoma:			
Pääoma I ed. vuod.		97 282,28	
Ylijäämä:			
Varattu sanakirjatyöhön	24 000,—		
Omakotirahastoon	6 000,—		
Lisäys tilivuodelta	10 072,87	40 072,87	
Pääoma II:			
Rahastot ed. vuodelta	107 212,87		
Lisäys tilivuodelta	4 534,76	111 747,61	
Pääoma III keräys:			
Varattu Kuurojen Huoltokotisäätiölle	17 500,—		
Kurssikeskuksen rakentamiseen	20 000,—		
Muu ylijäämä	32 693,35	70 463,35	319 566,11
		mk	495 835,70

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Suomen Kuurojen Liitto ry:n edustajakokouksen valittua 23.3. 1969 allekirjoittaneet Urho Saukkosen ja Runar Lindströmin tarkastamaan liiton tilejä ja hallintoa olemme tehtävän tänään saaneet päätökseen ja esitämme tarkastuksemme tuloksena seuraavaa:

Tilinavaus perustuu edellisen vuoden vahvistettuun tilinpäätökseen ja on oikein tehty.

Tiliviennit perustuvat asianmukaisesti hyväksyttyihin ja oikein kirjattuihin tositteisiin.

Tilinpäätös on johdettu oikein juoksevasta kirjanpidosta. Se osoittaa 10.072,87 markan ylijäämää omaisuustaseen päättyessä 354.688,93 mk:aan. Syyskuussa 1969 aloitetusta kirjeensulkijamerkkikeräyksestä oli pidetty omaa kirjaa. Sen mukaan keräyksen nettotuotto oli 31.12.69 mennessä 70.463,35 markkaa, josta vanhainkotia varten oli varattu 17.500 markkaa ja kurssikeskusta varten 20.000 markkaa. Loput, 32.963,35 markkaa oli tuloutettu liiton tileihin.

Pankkitilien saldot olivat yhtäpitävät pankkien ilmoitusten kanssa ja kassa vastasi päivän saldoa.

Osakkeet ja muut arvopaperit olivat tallessa. Velkakirjojen vakuudet olivat riittävät.

Vakuutukset olivat kunnossa.

Olemme lukeneet liiton edustajakokouksen ja hallituksen sekä keräystoimikunnan pöytäkirjat, tutustuneet liiton toimistoon, pistokokein tarkastaneet keräyksessä ja sen tilityksissä noudatettua tarkkailua ja todenneet, että liiton taloutta on hoidettu vahvistetun talousarvion ja hallituksen tekemien päätösten mukaisesti huolellisesti ja taitavasti.

Edellä sanotun nojalla ehdotamme, että tilinpäätös vahvistetaan ja asianomaisille tilivelvollisille myönnetään tili- ja vastuuvapaus vuodelta 1969.

Helsingissä, helmikuun 12. päivänä 1970.

Urho Saukkonen
kauppat.maisteri
R. Lindström
konttoripäällikkö

Nimim. Pirkko kirjoitti tammikuun palstallaan kuurojen mahdollisuuksista saada kuluttajanvalistusta. Hän totesi aivan oikein, että »television voimme jättää tietojemme hankinnassa empimättä pois». Kuluttajanvalistusta käsitteleviä ohjelmia näkyy televisiossa olevan runsaasti, mutta muruakaan näistä tiedoista ei tule kuurojen ulottuville.

Esim. myös kuuro perheenemäntä haluaisi mielellään saada tietoonsa ne niksit ja uutuudet kotitalouden alalta, joita ohjelmassa »Tänään kotona» esitellään.

Tammikuussa oli kokonainen lauantai-illan myöhäisohjelma varattu kuluttajatietoudelle, ohjelman nimenä oli »Kuluttajan tuumat». Näissä »Tuumailu»-ohjelmissa (helmikuussa tuumailtiin teatteri- ja televisioasioita) on paneeleja ja sketsejä, asiaa ja viihdettä aikaisemman Jatkoajan tapaan. Persoonallisia keskustelijoita jaksaa jopa pelkästään katsella jonkin aikaa, mutta olisi kovin mielenkiintoista tietää myös m i t ä he sanovat. Vaikka ei hyväksyisikään kaikkia erilaisia uusia aatteita ja mielipiteitä, pitäisi ainakin olla selvillä siitä, mitä asioita kulloinkin on ikäänkuin »ilmassa», mistä asioista keskustellaan ja väitellään.

KOTI- JA PÄIVÄAPULAISEN ROOLI

Koti- ja päiväapulaisen ammatit näkyvät olevan niitä viimeisimpiä aloja, mihin naiset hakeutuvat. Syynä tähän voidaan oletettavasti pitää sitä, että k.o. työt ovat ala-arvostettuja.

Ne jokapäiväiset kodin askareet, kuten ruuan valmistukset, siivouk-

Olen monta kertaa kuvitellut mielessäni, millainen olisi kuurojen piiristä koottu paneeli. Teknillisesti se kävisi hyvin päinsä (viittominen + puhe tai viittominen + tulkinta) ja keskustelunaiheita löytyisi runsaasti.

Kuluttamista ja mainonnan vaikutusta kuluttamiseen käsitteli norjalainen TV-näytelmä »Älä huolehdi — me huolehdimme puolestasi.» Näytelmää edelsi pieni pätkä teinimessuilta otettua filmiä, joka näytettiin ilman tekstiä ja ääntä. Sangen erikoinen tapaus televisiossa, yleensähän ohjelmissa on jonkinlainen selostus, on se tarpeen tai ei. Tässä annettiin kuvan puhua puolestaan.

Palaan vielä »Tänään kotona»-ohjelmaan. 11.2. kerrottiin ohjelmassa kuurosokean elämästä. Näytettiin, miten kuurosokea selviää jokapäiväisistä askareistaan ja miten hänen kanssaan kommunikoidaan. Keskusteleminen tapahtui käteen luettujen sormiaakkosten avulla sekä kirjoituskoneen tapaisella laitteella. Tämäntapaiset laitteet pitäisi saada kaikille kuurosokeille, kaikki mahdollinen pitäisi yleensäkin tehdä kuurosokeiden elämän helpottamiseksi.

Raija Nieminen

set, pyykinpesut ja lastenhoidot, joista me jokainen olemme riippuvaisia ja tekipä niitä sitten isäntä, emäntä tai »piika», niille harvoin annetaan niille kuuluva arvo.

Ja jostakin kumman syystä tätä koti- ja päiväapulaisen ammattia vielä pidetään hävettävänä. Miksi ihmeessä? Se on ihan yhtä hyvää ja rehellistä työtä kuin mikä muu työ tahansa. Miksi kotiapulaisista puhutaan alentavasti esim. sanomalla, hän on »vain» kotiapulainen!

Ihmiset ja ammatit luokitellaan eri kasteihin. Ne, jotka kuuluvat ylempään kastiin saattavat kenties kohdella alentuvasti alempi-arvoisia. Tällainen kohtelu alkaa kylläkin olla jo melko harvinaista, sillä nykyyhteiskunnassa on jo opittu antamaan arvo kotiapulaisellekin. Useimmissa perheissä pidetään apulaista kuin perheenjäsenenä, monet kuuluisuudet jopa kehuvat apulaisiaan aarteiksi.

Kuuroistakin on varmasti monta naista hakeutunut tälle alalle. Ei ole Pirkollekaan vierasta tämä työ ollut. On tullut koettua vähän yhtä ja toista. Alku aina hankala — lopussa kiitos seisoo. On ihmisiä, joiden mieliksi on vaikea tehdä työtä, vaikka kuinka yrittäisi paraskaan ei tahdo millään kelvata. Itse ihminen voi olla minkälainen hutilus tahansa, toiselta sen sijaan vaaditaan täydellisyyttä.

Ne, jotka ovat ottaneet tämän ammatin itselleen, heidän täytyisi oppia suhtautumaan siihen vakavasti ja muistaa velvollisuudet, joihin kuuluu myöskin vaitiolo. On apulaisia, jotka kertovat tuttavilleen kaiken kokemansa ja näkemänsä, se on rumaa. Pitää osata olla hienotunteinen ja tahdikas, pitää oppia pitämään suunsa kiinni. Suurin arvo, minkä perheeltä voi osakseen saada on luottamus-arvo. Viisas apulainen ajattelee näin: minuun luotetaan, yritän olla sen arvoinen.

Useimmat apulaiset valittelevat palkkansa pienuutta, mutta se on puhdasta rahaa, mikä käteen tulee. Joku ystävä saattaa kenties tehtaassa ansaita 100 tai 200 mk enemmän kk, mutta hän joutuu maksamaan myöskin ruokansa, vuokransa, työmatkan kustannukset jne.

Apulaisella on paljon valopuoliakin, työ on useimmiten itsenäistä, työt saa tehdä omalla rutiinillaan, ei ole pomo vahtimassa, on etuja joita voi käyttää hyväkseen, voi olla oma huone mukavuuksineen, on vapaa-ajat ja monta muuta varteen otettavaa seikkaa, jotka kuuluvat apulaisen etuihin.

Muistuu tässä mieleeni äitini neuvo, jonka sain kun aloitin itseäni elätellä. Neuvo on tämä: omat työt saa tehdä miten haluaa, mutta vieraan työt on AINA tehtävä hyvin. Paikkansa on tämä neuvo pitänyt, sen olen todennut. Parhaansa kun yrittää, niin palkkansa ansaitsee, eikös vain?

Pirkko.

HEIPÄ HEI TAAS KAIKKI!

Pitkästä aikaa pääsee Piirimme taas pyörimään. Syynä pieneen pysähtymiseen on ollut se, että piiriläiset näyttivät kokonaan unohtaneen tämän ikioman osastomme. Ainakin Eija-täti luuli näin ja oli kovin pahoillaan. Mutta sitten Eija-täti tapasi monia piiriläisiä, joista toiset eivät osaa vielä kirjoittaakaan ja he kyselivät tätä Piiriämme ja kertoivat pitävänsä Piiristämme kovasti. Ja heillä kaikilla oli kuulemma paljon asioita, joista he halusivat sanoin ja kuvin kertoa meille muillekin, mutta heidän pitää odottaa kunnes äidillä tai jollakulla toisella aikuisella olisi aikaa auttaa heitä kirjoittamisessa ja postituksessa. Eija-täti tuli tästä kovin iloiseksi. Toivotaan siis, että joku pian ehtii auttaa ystäviämme.

Opettaja Anni Kauppinen on taas kaukaa Kerenistä lähettänyt kerenläisten ystäviemme piirtämiä kuvia sekä valokuvan, jonka taakse opettaja Kauppinen oli kirjoittanut:

MEIDÄN PIIRIN LUKIJA

Mitä sinä sait joululahjaksi? Me Kerenin kuurojenkoulun oppilaat saimme joululahjaksi aasin varsan. Se on takajalastaan sidottu narulla ja me syötämme ja juotamme sitä välitunnilla. Se syö ruohoa ja jyviä oikein mielellään. Me kasvatamme sitä kolme vuotta ja sitten me saamme ratsastaa sen selässä. Hei, hei.

Meidän Piiri Kerenissä.

Kauniita ja värikkäitä piirustuksia tuli monia. Sembetu, Neghesti, Yiher, Belane ja Fesfa olivat piirtäneet neekerin kirjavassa puserossa, Tekleab piirtänyt ja värittänyt oikein hienon linnan. Abdun vesiväripiirustuksessa on lintu oksalla, Teberehin ja Nabain piirtämät kukat loistavat kuin kesäinen kukkaketo. Nabain piirtämän kylän ulkopuolella tällainen keto onkin. Kaikkien näiden ahkerien taiteilijoiden kesken arvotun Piirimme Yllätyksen sai Fesfa. Onneksi olkoon!!

Me kaikki piiriläiset täällä Suomessa kiitämme teitä, kereniläiset ystävämme ja lähetämme teille paljon, paljon terveisiä!!!

Meillä täällä Pohjolassa on vielä talvi, mutta kevät tekee kuitenkin jo tuloaan. Eija-täti joutuu joka päivä työhön mennessään kulkemaan syvän lammen ohi. Heti, kun lammen jää suinkin kantoi, oli sillä joukko lapsia kokeilemassa että jokohan kestää? Lammen rannalle pystytettiin ilmoitustaulut, joissa varoitettiin heikoista jäistä. Mutta lapset eivät tauluista välittäneet, jatkoivat vain uhkarohkeata leikkiään. Talvipakkaset jäädyttivät lammen kestäväksi, mutta kun kevätaurinko alkaa paistaa, ohenee jää ja tulee hyvin petolliseksi. Ja lapset menevät jälleen kokeilemaan, että vieläköhän kestää? Ja ellei jää enää kestä, voi sattua vaikka minkälaisia ikävyyksiä. Sen vuoksi meidän on vältettävä kaikkea uhkarohkeata temppuilua, kuten juuri heikolle jäälle menemistä. Sananlaskukin sanoo, että on parempi varoa kuin katua!

Muistattehan Meidän Piirin osoitteen: Meidän Piiri, Kimmeltie 26 C 25, Tapiola.

Hauskaa talven jatkoa ja reipasta mieltä ...

Eija-täti

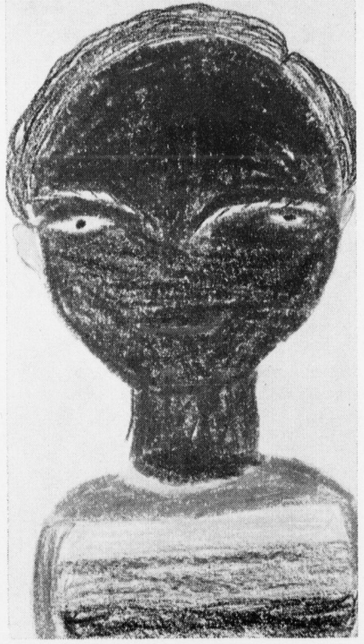

TAMPERE OLI PARAS

Kerhojenkeskeisen toimintakilpailun 1.2.1969—31.1.1970 lopulliset tulokset:

	pist.
1. TAMPEREEN KY:n nuortenkerho	98.03
2. ROVANIEMEN KY:n »Ounaksen kerho»	66.84
3. JYVÄSKYLÄN KY:n nuortenkerho	62.07
4. TURUN KY:n nuortenkerho	47.89
5. VAASAN KY:n nuortenkerho	43.05
6. LAHDEN KY:n nuortenkerho	37.52
7. HELSINGIN KY:n nuortenkerho	31.70

Vuoden aikana pisteitä keräsivät kerhot seuraavasti:

1. Turku	4127
2. Helsinki	3123
3. Tampere	2146
4. Jyväskylä	1368
5. Vaasa	682
6. Rovaniemi	668
7. Lahti	365

Kilpailun viimeisenä kuukautena oli sijoitus seuraava:

1. Tampere	31.09
2. Lahti	11.17
3. Turku	4.10
4. Helsinki	0.83

Kuurojen Liiton Nuorisotyötoimikunta järjestää

HIIHTOLEIRIN
27—30.3. 1970

Levitunturin hiihtokeskuksessa Kittilässä. Ilmoittautumiset Esko Sänkiniemelle, os.: Talinkorventie 10 A 11, Turku 19, viimeistään 15.3.70. Levitunturin hiihtokeskus sijaitsee Sirkan kylässä Rovaniemeltä 170 km ja Kittilästä 17 km pohjoiseen. Osanottajille on varattu majoitus täysihoidolla tunturin läheisyydessä sijaitsevalla majoitusalueella, josta on lyhyt matka hiihtohisseille. Osanottomaksu täysihoidolla vain 60 markkaa. Päivien ohjelmassa on mm. hiihtoretkiä tuntureilla, pujottelua, tarinailtoja ym.

Tervetuloa virkistymään Lapin keväthangille. Mikäli tarpeellinen määrä osanottajia ilmaantuu, järjestetään yhteismatka.

HYVÄN KÄYTÖKSEN KOULUTTAJAKURSSI

järjestetään huhtikuun 17—19 päivinä Hämeenlinnassa Kuurojentalossa Markkulantie 3 B. Kurssi on tarkoitettu kerhojen johtajille, jotka kurssin päätyttyä voisivat kerhoissaan ottaa ohjelmaan käyttäytymiskurssit. Muutkin asiasta kiinnostuneet voivat ilmoittautua yhdistystensä kautta.

Ilmoittautumiset Esko Sänkiniemelle, os.: Talinkorventie 10 A 11, Turku 19, viimeistään 10.4. 1970.

Majoituksesta on osanottajien itse huolehdittava.

SKL:n nuorisotyötoimikunta.

SKL:n NUORISOTYÖTOIMIKUNNAN TOIMINTAKALENTERI:

27—30.3. Hiihtoleiri Kittilässä.
17—19.4. Hyvän käytöksen kouluttajakurssit Hämeenlinnassa.
25.4. Vuoden 1969 kerhojenkeskeisen toimintakilpailun palkintojenjakotilaisuus Tampereella.
17—18.5. Kristilliset nuorisopäivät Vaasassa.
13—14.6. Lausunta- ja esiintymistaidon kurssi Malminharjulla.
8—9.8. Nuorten suvipäivät Malminharjulla.
22—23.8. Tanhujuhlat Malminharjulla.

LEIKKEITÄ

Palkkatyöläinen selvittelee 18.12. 69 ilmestyneessä numerossaan Työterveyslaitoksen suorituttamaa kuulontutkimusta meluisilla työpaikoilla. Tutkimuksessa selvisi, että kutoma-, paperi-, metalli- ja kaivosteollisuuden työntekijöistä joka toinen on enemmän tai vähemmän kuulovammainen. Esim. metallityöläisten keskuudessa vain n. 20 %:lla on normaali kuulo. Keskimäärin on maassamme kuulovammaisia n. 5 %. Meluammateissa kuuroutuneisuus ylittää huomattavasti tämän keskiarvon. On arvioitu, että meillä on useita tuhansia melukuuroja. He ovat oikeutettuja ammattitautilain nojalla saamaan asianmukaisen invaliditeetin ja korvauksen vammastaan. Näitä korvaustapauksia on tähän mennessä kertynyt kuitenkin vain 30. Jossain täytyy olla vikaa.

Riihimäen Sanomissa kerrottiin 24.12.69, että Laina Wainolan kirjaa on osattu Hausjärvellä jo kauan odottaa. Kirjassa tulee esiin joukko tuttuja henkilön- ja paikannimiä ja tapahtumia näiltä main. Kirjoituksen lopussa todetaan, että Wainolan kirja on mielenkiintoinen kokoelma seudun paikallis- ja kulttuurihistoriaa, tutustumista moniin valtakunnallisesti tunnettuihin henkilöihin ja valistava silmäys kuuron ihmisen maailmaan.

Uusia laitteita kehitetään jatkuvasti kuurojen puheopetusta varten. Helsingin Sanomat kertoi 26.1.70 Amerikassa kehitetystä keinotekoisesta kitalaesta, jossa on 50 pientä elektrodia. Kitalakea on tarkoitus kehittää sellaiseksi, että se antaa kielelle pieniä sähköiskuja, jolloin henkilö tietää tarkalleen, missä hänen kielensä pitäisi olla kutakin kirjainta äännettäessä. Kuuro voi opetella käyttämään kieltään oikein ja samalla oppia puhumaan.

Turun Sanomissa oli 23.12. kuva puhallinuruista. Kuvan alla oleva teksti kertoi vieraiden kielten opettamisesta kuuroille. Hampurin kuurojen koulujen käytössä on runsaasti teknisiä apuvälineitä. Oppilaille opetetaan myös englantia, ääntämistä harjoitellaan puhallinurkujen avulla.

Urheiluosastoon tarkoitetut kirjoitukset ja ilmoitukset on lähetettävä edellisen kuukauden 7. päivään mennessä os.: Kuurojen Lehti, Lokero 62, Hämeenlinna.

Vauhtia kuntoliikuntakilpailuun

Kuntoliikuntakilpailu näyttää pyörähtäneen vaimeasti käyntiin, koska tammikuun jälkeen vain kolme seuraa lähetti kuukausiraporttinsa. Mahdollisesti tähän ovat syynä vuosikokoukset ja vaihdokset seurojen johtoportaissa, mutta viimeistään maaliskuussa pitäisi jokaisen seuran kunnia-asiana olla mukana tässä kilpailussa.

Erikoisesti pitäisi kiinnittää huomiota siihen, että jäsenistön se osa, joka ei harrasta aktiivista liikuntaa, saadaan mukaan kuntoliikuntatilaisuuksiin. Tavoitteeksi on asetettava kaikkien liikuntakykyisten saaminen mukaan kerran tai kahdesti viikossa ja sitä tietä jatkuvaan omatoimiseen kuntoliikuntaan.

Hiihtolenkit ovat tietysti maaliskuisilla hangilla suosiossa, mutta jo kuun lopulla on kaiketi ainakin etelässä siirryttävä jalan suoritettavaan reippailuun. Kuntomatkana on 10 km:n kävely — mutta sen voi suorittaa myös hölkäten ja juuri tähän pitäisikin pyrkiä. Kevyt hölkkä hengästyttää ja panee sydämen pumppaamaan tosissaan ja sehän on juuri kuntoliikunnan tavoite. Kukaan ei ole liian vanha harrastamaan hölkkää ja tässä voinkin lainata otteen kirjailija Laina Wainolan kirjeestä:

»Kiitos Sinulle »Hölkkäämään»-kirjoituksestasi. Katsos, sen innostamana olen ruvennut vähän hölkkäämään kovan vatsani pehmentämiseksi. Olo tuntuu ihmeen hyvältä, keveältä »kovan hölkän» jälkeen. Täällä koululapset tuijottavat silmät killillään hassun tädin hölkkää, kun en sattumalta huomannut heitä metsätiellä. Tämä neuvosi on todella erinomaista kuntoutumista, se kun pakottaa hengästymään ja muut »toimettomat elimet» liikahtamaan kehon sisällä.»

Kolme kertaa hei, hei, hei kirjailijallemme, joka kirjoitustyönsä ohessa on ehtinyt lenkillekin — todettakoon tässä vielä, että hän on kait 70 ikävuoden paremmalla puolella (Laina, suo anteeksi tämä juoruaminen) ja se korottaa hänen saavutuksensa arvoa. Tätä juorupalstaa jatkaaksemme: Kuurojen liiton PÄÄ on hämillään eräänä heikkona hetkenään tunnustanut, että hänkin, mikäli ehtii, hölkkää iltaisin Tapiolan teillä. Niin, jos joku siellä Tapiolan Riistapolulla näkee jonkun otuksen löntystävän, niin ei tarvitse pelästyä, ei se ole karhu vaan naapuriliiton pää.

Takaisin asiaan eli kuntoliikuntatilaisuuksien toimeenpanoon. Tulleiden raporttien perusteella on voitu todeta, että kilpailun säännöt on käsitetty väärin. Niinpä on huomioitu:

1) Yksityisen urheilijan harjoittelumatkat. Tämä on väärin. Kuntoliikuntakilpailussa huomioidaan vain vartavasten järjestetyissä tilaisuuksissa tehdyt suoritukset.

2) Kuntoliikuntatilaisuudessa on joku hiihtänyt peräti 30 km ja tästä on merkitty 3 pistettä. Samoin uintitilaisuudessa on joku uinut 250 metriä ja tästä on merkitty 5 pistettä. Molemmat väärin. Kilpailun periaatteena on kertaperiaate. Jokaisesta suorituksesta vain yksi piste huomioimatta kuntomatkan mahdollista ylitystä. Tällä on eräs tarkoituksensa: liikuntaa harrastavalle on edullisintä hiihtää 10 km viitenä eri päivänä kuin 50 km yhdellä kertaa viikon aikana. Suorituskertojen lukumäärä on kehittävin, ei matkan määrä.

Siispä seurat: Järjestämään kuntoliikuntatilaisuuksia mahdollisimman usein. Ja kaikki mukaan hiihtämään, hölkkäämään ja uimaan.

J.N.

Timo Karvonen ylivoimainen mestari

SKUL:n hiihtomestaruuskilpailut pidettiin 7—8.2. Jyväskylän Jalon toimiessa järjestäjänä Laajavuoren talvikisapuistossa.

Ensimmäisenä kisapäivänä, 7.2. oli kirkas pakkaspäivä, asteita 15. Hiihtäjät näkyivät olleen aamuvarhaisesta laduilla kokeillakseen suksien luistoa ja laittaakseen suksien pohjiin kaiken näköisiä voiteita. Naamoista uhosi kilpailun jännitystä, etenkin nuorten keskuudessa. Pauli Leikas näkyi astelevan rauhallisesti, voitelevan suksia, juttelevan nuorten kanssa, antavan neuvoja, onhan hänellä suuret kilpailukokemukset maailmanmestaruuksia myöten. Iästään huolimatta näkyi hänessä olevan vieläkin vetreätä voimaa, sen todisti ensimmäisenä kisapäivänä käyty 15 km:n hiihto, missä oli 5:s sarjoista riippumatta.

Omaa luokkaansa oli Timo Karvonen Kuopiosta, joka sauvoi 15 km hiihdossa ylivoimaiseen voittoon, eikä hänen kärkitilansa ollut minuuttiakaan uhattuna. Olihan hän harjoitellut ensilumen tulosta kisoihin asti yhteensä 700 km.

Kakkostilan valtasi Jyväskylän Eino Kolu. Ei hänkään mahtanut mitään Timo Karvosen nopealle menolle.

Helsingin Hero oli lähettänyt neljä hiihtäjää kisoihin, joista Arvi Hänninen hiihti 15 km:llä pronssille.

Joukkuekullan vei Jyväskylän Jalo (Kolu, Niemelä ja Savolainen), Heron joukkue hiihti hopealle (Hänninen, Laine ja Mujunen) ja pronssia sai Kuopion Kunto Timo Karvosen hyvästä kärkitilasta huolimatta (Karvonen, Väätäinen ja Laitinen).

Nuorten 15 km hiihdossa oli ylivoimainen Kauko Hökkä Oulusta ja toiseksi tuli Kari Saarikoski Vaasasta.

Pauli Leikas Lahdesta voitti ikämiessarjansa ylivoimaisesti ja jätti seuraavaksi tulleen peräti kierroksella (5 km).

Toinen kilpailupäivä, 8.2. oli kuulas, aamupäivällä oli 9 pakkasastetta, pelättiin tulevan 25 astetta pakkasta, silloin olisi jouduttu 30 km hiihtoa supistamaan 4 kierrokseen 6 asemesta. Niin ei onneksi käynyt. 30 km hiihtoon uskaltautui 7 miestä, jotka hiihtivät loppuun asti.

Kilpailijoiden kommentteja 30 km:n hiihdosta:

Timo Karvonen: 25 km olisi riittänyt, 5 km oli liikaa, vei voimat.

Eino Kolu: Alkukierrokset meni hyvin, mutta lopussa nousut veivät voimat.

Pauli Savolainen: Jalat kesti mutteivät hartiat, olen ollut flunssassa viimeiset 2 viikkoa.

Jaakko Laine: Olisi pitänyt olla 10 km kierros. Väsyin samaan rataan, jota piti kiertää 6 kertaa.

Kalle Mujunen: Piti vain hiihtää loppuun asti, kun leikkiin ryhtyi.

Matti Saunamäki: Samat sanat. Välillä teki mieli lopettaa.

Ilkka Laitinen: Oli rankka, piti vain kestää, vaikka välillä teki mieli lopettaa.

Sisulla siis mentiin vaikka teki mieli lopettaa. Oikein, nostakaamme hattua 30 km:n hiihtäjille.

Naisten 5 km hiihdossa Marjatta Kulmala vei voiton ja jätti 2:ksi tullutta peräti 8 min. Sarjassa oli osanottajia 4, joista Jalon Määttä keskeytti suksen rikkoutumisen takia.

Nuorten 3x10 km viestinhiihdossa tulivat mukaan Oulu, Jylväskylä ja Mikkeli. Viimeksi mainitun joukkueessa oli Mikkelin Kuurojenkoulun poikia. Olivat tehdä tempauksen ja tulla toiseksi, mutta Jyväskylän nuoret pitivät pintansa vieden hopean. Oulun Ryhdin Kauko Hökkä vei ankkuriosuuden voitokkaasti, samaa voi sanoa myös Ryhdin muista pojista, Pekkalasta ja Talmanista, jotka eivät antaneet muille tilaisuutta viedä kärkipaikkaa.

Kisapaikalla hääri pieni ja ketterä mies hiihtäjien joukossa kysellen ja antaen neuvoja. Mies osoittautui voimistelunopettaja Paavo Pystyseksi Mikkelistä. Saapui kisapaikalle suoraan hiihtovalmennusleiriltä Partaharjulta, jossa oli valmentamassa nuoria hiihtäjiä tuleviin koitoksiin. Sieltä tulivat Mikkelin nuoret kuurot pojat viestiin ja hyvinhän se pojilta meni.

Paavo Pystysen toivomus on, että mestaruushiihtokilpailujen ohjelmaan lisättäisiin sarjat 18—21 v. 10 km, 16—18 v. 5 km ja alle 16 v. tytöt ja pojat 3—5 km.

Urheiluseurat, ottakaa huomioon nuoret hiihtäjät kilpailuja järjestäessänne, jotta nuorillakin olisi mahdollisuuksia palkinnoille ja täten suotava heillekin tilaisuus oman ikäsarjansa koitoksiin.

Hyvin Jalo oli nämä mestaruuskisat järjestänyt, mitään kitkaa ei syntynyt, joten kiitokset sinne päin.

EK

SUOMEN KUUROJEN URHEILULIITTO r.y:n

Ylimääräinen liittokokous

pidetään huhtikuun 11. päivänä klo 14 Hämeenlinnassa Hämeenlinnan Kuurot r.y:n toimitalossa, Markkulantie 3 B.

Kokouksessa on esillä, viiden jäsenseuran aloitteesta, liiton puheenjohtajan valitseminen seuraavaan varsinaiseen liittokokoukseen (maaliskuu 1971) saakka.

Jäsenseurojen edustajien valtakirjat on lähetettävä huhtikuun 6 päivään mennessä os.: Suomen Kuurojen Urheiluliitto r.y., Lokero 62, Hämeenlinna.

Liittojohtokunta

VESA HANNU KÄRJESSÄ

Suomen Urheiluliiton kokoaman koko maan parhaiden tilastoissa on alle 19 vuotiaiden pituushypyssä ykkösenä »meikäläinen» Vesa Hannu. Kyseisen sarjan kärki on tällainen:

715	Vesa Hannu
704	Hans Vuori
704	Matti Hirvi
700	Veikko Vainio

EERO SAARIKOSKI POHJOISMAIDEN PARAS 5-OTTELIJA

	pist.	pituus	keihäs	200	kiekko	1500
1. Eero Saarikoski, Suomi	3.104	639	54,10	24,3	31,57	2.28,2
2. Vesa Hannu, Suomi	2.770	640	49,29	23,7	28,84	5.14,0
3. Johnny Olsen, Norja	2.761	575	47,88	25,1	32,52	4.38,0
4. Ole Artman, Tanska	2.660	584	44,90	26,2	36,84	4.52,8
5. T. Christiansen, Norja	2.582	568	43,70	24,9	26,30	4.35,6
6. Klaus Pedersen, Tanska	2.367	599	39,34	24,0	19,34	4.56,4
7. Kari Saarikoski, Suomi	2.292	525	33,00	26,0	25,23	4.22,2
8. Timo Karvonen, Suomi	2.252	520	38,28	25,3	18,63	4.21,0
9. Rauno Rantanen, Suomi	2.159	538	40,63	25,0	30,15	5.52,8
10. Leif Sträng, Ruotsi	2.122	547	33,38	26,2	22,40	4.43,6

HIIHTOMESTARUUSKILPAILUJEN TULOKSET

Yleinen 15 km	aika	väliajat 5 km	10 km
1) Timo Karvonen Kunto	1.01.03	20.55	40.42
2) Eino Kolu Jalo	1.08.03	22.15	44.56
3) Arvi Hänninen Hero	1.10.57	22.33	46.38
4) Pauli Savolainen Jalo	1.12.13	23.24	47.35
5) Kalle Mujunen Hero	1.13.16	24.09	47.30
6) Seppo Ylivarvi Wellas	1.14.00	22.57	47.23
7) Jaakko Laine Hero	1.14.41	25.19	50.06
8) Ilkka Laitinen Kunto	1.16.50	25.19	54.17
9) Veikko Väätäinen Kunto	1.23.34	26.37	54.18
10) Matti Saunamäki Hero	1.23.37	26.36	54.24

Nuorten 15 km	aika	väliajat 5 km	10 km
1) Kauko Hökkä Ryhti	1.04.04	21.56	42.40
2) Kari Saarikoski Wellas	1.07.33	22.10	44.54
3) Pasi Niemelä Jalo	1.11.28	23.13	47.23
4) Hannu Siltanen TKU	1.12.37	22.42	46.57

Ikämiesten 15 km

1) Pauli Leikas LKU	1.10.16	22.46	46.19
2) Reino Sandholm Jalo	1.19.24	26.13	51.55
3) Paavo Hantunen Jalo	1.30.21	28.13	58.13

Joukkuekilpailu:

1) Jyväskylän Jalo	3.31.44	(Kolu, Niemelä, Savolainen)
2) Helsingin Hero	3.38.14	(Hänninen, Mujunen, Laine)
3) Kuopion Kunto	3.41.27	(Karvonen, Laitinen, Väätäinen)

Yl. 30 km		5 km	10 km	15 km	20 km	25 km
1) Timo Karvonen Kunto	2.08.00	19.31	40.03	1.01.12	1.23.43	1.44.56
2) Eino Kolu Jalo	2.18.25	22.30	44.35	1.07.18	1.30.24	1.54.17
3) Pauli Savolainen Jalo	2.27.55	23.01	46.32	1.09.33	1.34.42	2.00.20
4) Jaakko Laine Hero	2.31.23	22.40	46.33	1.10.27	1.35.18	2.02.41
5) Kalle Mujunen Hero	2.38.09	23.22	47.10	1.11.33	1.36.41	2.05.49
6) Matti Saunamäki Hero	2.43.13	23.33	48.47	1.15.07	1.43.13	2.12.47
7) Ilkka Laitinen Kunto	2.43.18	23.25	48.15	1.12.39	1.40.23	2.13.35

Naisten 5 km

1) Marja Kulmala Jalo	25.18
2) Anja Riitta Liimatainen Jalo	34.44
3) Pirkko Pähtilä Wellas	35.55

Nuorten 3x10 km viesti

1) Oulun Ryhti	2.13.35	(Talman, Pekkala, Hökkä)
2) Jyväskylän Jalo	2.26.44	(Anttila, Rieppo, Niemelä)
3) Mikkelin Kuurot Urheilijat	2.28.53	(Parkkola, Turunen, Jalkonen)

Yksityisajat

Oulun Ryhti: Hökkä 42.00 Pekkala 44.49 Talman 46.48
Jalo: Niemelä 45.37 Rieppo 49.47 Anttila 51.20
MKU: Turunen 47.21 Jalkonen 50.04 Parkkola 51.28

SUOMEN KUUROJEN URHEILU-LIITON

kärkitulokset yleisurheilussa v. 1969

100 m.
1. Vesa Hannu Wellas 11,4
2. Åke Nabb Wellas 11,8
3. Tapio Laine Hero 11,9
4. Aimo Hiekkanen, Valpas 12,0
5. Pertti Mikkola Hero 12,2
6. Pasi Niemelä Jalo 12,3
Åke Uusimäki Wellas 12,3

200 m.
1. Vesa Hannu Wellas 23,5
2. Åke Nabb Wellas 24,2
3. Markku Ventelä Wellas 24,3
Eero Saarikoski Wellas 24,3
4. Aimo Hiekkanen Valpas 24,9
5. Rauno Rantanen TKU 25,0
6. Timo Karvonen Kunto 25,3

400 m.
1. Markku Ventelä Wellas 52,3
2. Aimo Hiekkanen Valpas 55,6
3. Timo Karvonen Kunto 56,1
4. Kari Saarikoski Wellas 56,4
5. Rauno Rantanen TKU 56,5
6. Keijo Jokikokko Valpas 57,9

800 m.
1. Markku Ventelä Wellas 1.58,9
2. Timo Karvonen Kunto 2.02,3
3. Kari Saarikoski Wellas 2.02,5
4. Kauko Pekkala Ryhti 2.05,2
5. Kauko Hökkä Ryhti 2.08,6
6. Olli Lehti Hero 2.10,0

1000 m.
1. Kari Saarikoski Wellas 2.36,0 SE
2. Timo Karvonen Kunto 2.37,8
3. Kauko Hökkä Ryhti 2.41,9
4. Kauko Pekkala Ryhti 2.48,2
5. Pentti Talman Ryhti 2.50,1
6. Åke Uusimäki Wellas 2.50,8

1500 m.
1. Timo Karvonen Kunto 4.04,5
2. Kari Saarikoski Wellas 4.09,8
3. Kauko Hökkä Ryhti 4.19,0
4. Pauli Savolainen PKU 4.26,8
5. Kauko Pekkala Ryhti 4.27,0
6. Eero Saarikoski Wellas 4.28,2

3000 m.
1. Timo Karvonen Kunto 9.05,4
2. Kauko Hökkä Ryhti 9.25,0
3. Pauli Savolainen PKU 9.27,2
4. Seppo Ylivarvi Wellas 10.04,8
5. Olli Lehti Hero 10.32,0
6. Pertti Ihamäki Wellas 10.37,8

5000 m.
1. Pauli Savolainen PKU 15.46,2
2. Kari Saarikoski Wellas 16.07,4
3. Kalevi Kuningas Valpas 17.29,6
4. Tuure Vallenius Valpas 18.42,6

4x100 m. viesti
1. Vaasan Wellas 45,8 SE
2. Tampereen KU 49,3
3. Turun Valpas 49,9
4. Vaasan Wellas II joukk. 50,2

SKUL:n KILPAILUKALENTERI 1970

maaliskuu

1 RYHTI, Pohjanmaan kuurojen hiihdot
7—8 RYHTI, Suomi—Ruotsi—Norja hiihtomaaottelu
14 HERO, kansalliset pöytätenniskilpailut
21—22 VALPAS, kv. 60-v. juhlakilpailut sisähypyissä

huhtikuu

11—12 TKU, SKUL:n koripallomestaruuskilpailut
18—19 VALPAS, SKUL:n pöytätennismestaruuskilpailut
19 TKU, kansalliset sisähyppykilpailut
25 HERO, kansalliset lentopallokilpailut

toukokuu

9 HÄLI, kansalliset suunnistuskilpailut
10 HERO, kansalliset suunnistuskilpailut
17 HÄLI, SKUL:n maastojuoksumestaruuskilpailut
24 VALPAS, kansalliset maastojuoksukilpailut
30 LKU, seuraottelu maastojuoksussa LKU—Häli
31 LKU, seuraottelu suunnistuksessa LKU—Häli

kesäkuu

13—14 WELLAS, kv. yleisurheilukilpailut
19—21 VALPAS, kv. 60-v. juhlakilpailut yleisurheilussa ja lentopallossa
27 HERO, kansalliset yleisurheilukilpailut

heinäkuu

25 HÄLI, seuraottelu yleisurh. Häli—LKU

elokuu

1—2 VALPAS, SKUL:n yleisurheilumestaruuskilpailut
8 HÄLI, kansalliset yleisurheilukilpailut
22 SKUL, 50-v.juhlakilpailut yleisurh. Helsingissä
29—30 HERO, kansalliset lentopallokilpailut

syyskuu

5 RYHTI, kansalliset yleisurheilukilpailut
5—6 SKAS, SKUL:n ampumamestaruuskilpailut
12—13 HÄLI, SKUL:n suunnistusmestaruuskilpailut
12—13 WELLAS, kansalliset 5-ottelukilpailut
19 VALPAS, seuraottelu yl.u. Valpas—Hero—TKU
20 VALPAS, kansalliset yleisurheilukilpailut
26—27 RUOTSI—SUOMI maaottelu suunnistuksessa Ruotsissa
26 VALPAS, seuraottelu yleisurheilussa Valpas—Wellas

lokakuu

3 HERO, kansalliset suunnistuskilpailut
10 HÄLI, suunnistusseuraottelu Häli—Hero
24—25 HERO, kansalliset pöytätenniskilpailut

marraskuu

21 HÄLI, pöytätennisottelu Häli—Hero
22 VALPAS, koripallo-ottelu Valpas—TKU

1000 m. viesti
1. Vaasan Wellas I joukk. 2.07,2 SE
2. Vaasan Wellas II jouk. 2.15,7
3. Helsingin Hero 2.16,5
4. Turun Valpas 2.20,0
5. Tampereen KU 2.23,8
6. Oulun Ryhti 2.24,4

Pituus:
1. Vesa Hannu Wellas 715 ME
2. Eero Saarikoski Wellas 659
3. Tapio Laine Hero 651
4. Pertti Mikkola Hero 647
5. Åke Nabb Wellas 626
6. Pentti Talman Ryhti 569

3-loikka:
1. Eero Saarikoski Wellas 14,34
2. Aimo Hiekkanen Valpas 12,72
3. Vesa Hannu Wellas 12,71
4. Kalevi Alajoki Valpas 12,63
5. Pertti Mikkola Hero 12,59
6. Ossi Puumala TKU 12,25

Kiekko:
1. Raimo Siiskonen Jalo 35,48
2. Ossi Ottela Häli 34,94
3. Olavi Kaisanlahti Valpas 34,86
4. Rauno Rantanen TKU 34,54
5. Tauno Tiirikka LKU 34,06

Luula:
1. Rauno Rantanen TKU 14,19 SE
2. Olavi Kaisanlahti Valpas 13,00
3. Ossi Ottela Häli 12,87
4. Matti Pirttilä Valpas 11,91
5. Eero Saarikoski Wellas 11,44
6. Pentti Johansson Jalo 10,79

Keihäs:
1. Simo Kujala Valpas 55,69
2. Eero Saarikoski Wellas 54,10
3. Keijo Jokikokko Valpas 50,03
4. Vesa Hannu Wellas 48,53
5. Raimo Siiskonen Jalo 46,92
6. Matti Pirttilä Valpas 45,60

Moukari:
1. Ossi Ottela Häli 44,80
2. Into Mäkinen TKU 27,96

Korkeus:
1. Eero Saarikoski Wellas 173
2. Raimo Siiskonen Jalo 169
3. Heikki Lind Hero 163
Paavo Saarikoski Wellas 163
5. Antti Hiekkanen Valpas 160
6. Ossi Puumala TKU 155
Matti Pirttilä Valpas 155
Åke Nabb Wellas 155

Seiväs:
1. Eero Saarikoski Wellas 340
2. Heikki Lind Hero 320
3. Erkki Keski-Levijoki Valpas 300
4. Paavo Jussila Jalo 290

KILPAILUKUTSU

SKUL:n pöytätennismestaruuskilpailut järjestetään huhtikuun 18—19 päivinä Turun Kuurojentalon yläsalissa. Kilpailulajit: Miesten kaksinpeli, naisten kaksinpeli, miesten nelinpeli ja naisten nelinpeli. Kilpailujärjestyksestä ja kellonajasta ilmoitetaan Kuurojen Lehden seuraavassa numerossa. Ilmoittautumiset huhtikuun 11. päivään mennessä os.: Turun Kuurojen urheiluseura Valpas, Henrikinkatu 4 b, Turku 2.

Turun Valpas r.y.

TURUN Valpas. Kansainvälisten sisähyppykilpailujen yhteydessä illanvietto maaliskuun 21 päivänä klo 19 Kuurojentalon alasalissa. Tämän illanvieton pääsylippujen samoin kuin sisähyppykilpailujen pääsylippujen lunastaneiden kesken arvotaan 2 kpl ilmaisia Ruotsin-matkoja.

KILPAILUKUTSU

Turun Valpas r.y. järjestää kansainväliset 60-vuotisjuhlakilpailut vauhdittomissa sisähypyissä maaliskuun 21. p:nä Kuurojentalolla Henrikinkatu 4 b, alkaen klo 13. Lajit: Yleinen korkeus, pituus ja kolmiloikka. Ilmoittautumiset 18.3. mennessä os.: Sirpa Kostiainen, Lanatie 5 A 4, Turku 10.

Turun Valpas r.y.

KILPAILUKUTSU

SKUL:n koripallomestaruuskilpailut järjestetään Tampereella huhtikuun 11—12 päivinä. Ilmoittautumiset on tehtävä maaliskuun 15. päivään mennessä os.: Kuurojen Urheiluliitto r.y. Lokero 62 Hämeenlinna. Ilmoittautuneille seuroille lähetetään ottelujärjestys. Ottelupaikasta lähemmin seuraavassa numerossa.

Tampereen Kuurot Urheilijat r.y.

SKAS:N KILPAILUKALENTERI V. 1970

Huhtikuu

4 pnä 50 m 60 ls. makuu pienoiskiväärikilpailut.

5 pnä 50 m 3x40 ls. pienoiskiväärikilpailut.

18 pnä 300 m 3x20 ls vapaakiväärikilpailut.

Toukokuu

3 pnä 50 m 60 ls. makuu ja 3x20 ls. pienoiskiväärikilpailut.

24 pnä 300 m 3x40 ls. vapaakiväärikilpailut.

Kesäkuu

6 pnä SKAS:n ampumamestaruuskilpailut 50 m 60 ls., makuu- ja 3x 40 ls. pienoiskivääri.

7 pnä SKAS:n ampumamestaruuskilpailut 300 m 3x40 ls. vapaakivääri.

Syyskuu

5 pnä SKUL:n ampumamestaruuskilpailut 50 m 60 ls., makuu- ja 3x40 ls. pienoiskivääri.

6 pnä SKUL:n ampumamestaruuskilpailut 300 m 3x40 ls. vapaakivääri.

19 pnä 50 m 3x40 ls. pienoiskiväärikilpailut.

20 pnä 300 m 3x40 ls. vapaakiväärikilpailut.

27 pnä 50 m 80 ls. pysty pienoiskiväärikilpailut.

TIDSKRIFT för DÖVA

N:o 3 1970

Helsingfors Dövas Förening 75 år

Föreningen grundandes den 12 februari, som också är Carl Oskar Malms förelsedag, han som var Finlands dövskolas fader. Nordens första dövförening startade i Köpenhamn år 1866 och föreningen i Stockholm såg dagens ljus år 1868. Dessa föreningar har redan passerat 100-årsstrecket. Det räckte nästan 20 år förrän man i Åbo, Finlands kulturvagga, åstadkom en dövas förening. Det var år 1886 och då hade den fungerat i sin »upphöjda ensamhet» i nio år förrän man i huvudstaden grundade en förening som fick heta Helsingin Kuuromykkäin Yhdistys ry — Helsingfors Dövstummas Förening rf. År 1950 ändrades namnet till Helsingin Kuurojen Yhdistys ry — Helsingfors Dövas Förening rf.

Föreningens historia har grundligen beskrivits av fru Elma Ignatius i hennes bok 1945 och senare i vår tidskrift år 1955. Det finns därför inte skäl för att i detalj berätta om dessa saker nu vid 75-årsjubileet.

Förrän föreningen grundades hade en krets samlats i statsrådinnan Stadius hem för att med hennes döva son Walter diskutera möjligheterna för en egen förening, där döva kunde få upplysning och rekreation i sitt betryckta liv.

Jag lånar några rader ur fru Ignatius 50-års historik.

— »Men i början av år 1895 flyttade en ung bildhuggare Albert Tallroth till Helsingfors från Åbo. Där hade han tillhört den tidigare grundade dövföreningen. Han var mycket energisk i att understöda H:fors dövstumma i deras avsikt att få en dövstumförening till stånd. Bevekande talade han med redaktör Hirn, vilken åter i sin tur vände sig till abnormskolinspektor Valter Forsius för att diskutera frågan. Då denne även var villig att stöda företaget, lovade Hirn sin medverkan, synnerligast då Tallroth, som hade erfarenhet av föreningslivet, lovade hjälpa så mycket han kunde.

Och nu beslöt man skrida till handling. Redaktör Hirn inbjöd ett antal dövstumma den 10 febr. 1895 till ett kafé beläget vid Unionsgatan 20, för att upptaga till allvarlig prövning huruvida man kunde få till stånd en dövstumförening i Helsingfors. Närvarande vid detta möte voro: redaktör J. Hirn, abnormskolinspektor V. Forsius, bildhuggaren A. Tallroth, litografen A. Norstedt, herr W. Stadius, herr J. Karlsson, herr Hj. Westling, herr J. Hasselman, fru A. A. Hasselman och fröken M. Sandelin (sedermera fru Norstedt). Vid detta möte beslöts att stifta en dövstumförening i Helsingfors stad och de ovan uppräknade tio personerna äro Helsingfors Dövstumförenings stiftare. Av dessa finnes ingen mera i livet, men deras minne skall leva älskat och ärat bland Helsingfors dövstumma, ty det var deras varma intresse för saken som kom HDF att bli till. Orsaken varför HDF:s årsdag inte firas den 10 februari, då föreningen faktiskt stiftades, utan den 12 februari är att Finlands första dövstumlärare Carl Oscar Malm hade sin födelsedag den 12 febr. Och det är ju en dag som de dövstumma alltid måste minnas och hålla i ära.

Den 17 febr. 1895 voro genom annonser i tidingarna stadens dövstumma och andra intresserade inbjudna till ett möte i folkskolehuset Kasärngatan 21 för att närmare diskutera föreningsfrågan. Vid mötet som var besökt av omkring 50 dövstumma och ett tiotal andra personer, godkände alla enhälligt beslutet om dövstumföreningens stiftande. Vid samma möte valdes även en interimstyrelse, bestående av abnormskolinspektorn V. Forsius, statsrådinnan Julia Stadius, bildhuggaren A. Tallroth, litografen A. Norstedt, herr W. Stadius, fru Hulda Westling och frk Maria Sandelin. Till ordförande valdes enhälligt redaktör J. Hirn, som blev självskriven medlem av styrelsen. Herr Tallroth valdes till viceordförande, fru Stadius till sekreterare och herr Stadius till kassör. Denna styrelse uppgjorde förslag till stadgar, vilket genomgicks och godkändes vid ett möte den 10 mars. Beslöts att föreningens namn skulle bli Helsingfors Dövstumförening, Helsingin Kuuromykkäinyhdistys. Årsavgiften bestämdes till 5 mk med en inträdesavgift av 2 mk för nya medlemmar. Stadgarna stadfästes den 7 aug. 1895 och den 15 sept. hölls föreningens konstituerande möte, då ny (ordinarie) styrelse valdes, bestående av följande medlemmar: redaktör J. Hirn, ordf., bildhuggaren A. Tallroth viceordf., fru J. Stadius sekr., herr W. Stadius kassör, samt herr Hj. Westling, abnormskolinspektor V. Forsius och litografen A. Norstedt. —»

Sålunda började föreningen ta sina första steg, men början var svår. Föreningen hade inga pengar och ingen möteslokal. Man anhöll att få sammanträda i en skola. Under de första åren höll man möten på tre olika ställen bl.a. i Gamla studenthuset i kvinnoförbundets lokal. Staden gav 500 mk i understöd så man kunde betala hyror och kurser m.m. Senare höjdes summan till 1.000 mk varav en del gick till barnträdgården som grundats 1901 för döva små barn. Denna barnträdgård som föreningen delvis stödde upphörde 1918 med sin verksamhet. De senaste eleverna var bl.a. Sylvi Friman och Arvo Helenius, vilka ännu lever.

Sedan föreningen existerat som »underhyresgäst» fick den hyra 1909 en lokal vid Rikhardsgatan 2. Det var en ljus och hemtrevlig lokal. Under 20 år var den ett hem för HDF tills man kunde köpa en egen aktielokal år 1928. Denna föreningslokal är ännu i bruk, men till Rikhardsgatan flyttade den nystartade Surdus, de dövas tryckeri.

Föreningen ägde under 1908—1938 sommarhemmet Sagaborg i Åggelby, men småningom föll det i glömska, de nya sandstränderna i Helsingfors lockade mera. Man hade köpt villan för syföreningens medel och när hemmet såldes 1938 kunde man för beloppet betala av skulden på aktielokalen. Det gick 20 år förrän man fann en obebodd villa i Esbo på Sökö vid havsstranden. Staden gav ett billigt lån och villan köptes år 1955. För tre år sedan betalades sista raten av den skulden plus ränta.

Föreningen har årligen fått understöd av staden och H:fors evang. luth. församlingar. Man har kunnat ordna kurser och upplysningstillfällen. Kurser har hållits i finska, svenska, engelska, i första hjälp m.m. Samt de senaste åren pantomim- och smalfilmskurser.

Många prominenta personer, såsom läkare, professorer, lärare m.fl. har hållit föredrag, liksom våra egna krafter.

Under föreningens mångskiftande liv och vittomfattande verksamhet har många varmhjärtade och uppoffrande hörande vänner och energiska döva fört föreningen framåt. Vi skall här nämna Nya Pressens redaktör Julius Hirn, föreningens första ordförande, 16 år i styrelsen varav 7 år som ordförande, statsrådinnan Julia Stadius, den första sekreteraren, som skött protokollen i 19 år, fru Elma Ignatius, 15 år i styrelsen varav 5 år som ordförande och 5 år som sekreterare, skolrådet V. Forsius 1895—1924 alltså 29 år, fil.mag. Sigyn Heikel, 35 år i styrelsen varav 29 år som sekreterare och 10 år som kassör. Föreningen minns dessutom med tacksamhet sina mångåriga styrelsemedlemmar prosten Huugo Nyberg och hans fru Helmi Nyberg, fru Anna Lindström, inspektor J. Palomaa m.fl.

Av de döva medarbetarna må nämnas herr Walter Stadius, första kassören 1895—1900, herr John Sundberg ordförande 1907—1936, typograf Eino Karilas 48 år i styrelsen varav 24 år som viceordförande och 20 år som ordförande, Hjalmar Sandblom i styrelsen 1931—1961 varav 6 år som ordförande. Av styrelsemedlemmar kan också nämnas Hj. Westling och A. Norstedt från de första tiderna och fröken Aina Blomqvist, som nu tillbringar sina dagar på Åvik, 16 år i styrelsen och många år tillsammans med mag. Sigyn Heikel ledare för syföreningen. Aktiv medlem var Oskar Wetzell 1916—1928, fru Ida Mouton, också hon nu på Åvik, sekreterare 1946—1949. Under hennes tid började man skriva protokollen på finska från 1946. Fru Aura Ahlbäck var sekreterare 1950—1958 och hon tillhör styrelsen fortfarande. I den nuvarande styrelsen finner man herr Torsten Rikström från och med 1950, alltså i 20 år,

HELSINGFORS DÖVAS FÖRENINGs

75-ÅRSFEST

i Stockmanns restaurang Centralgatan 2 den 14.3. kl 19.

PROGRAM

Finlandia ..... Kören	ledare fru Eija Auvo
Hälsningstal	ordförande Torsten Rikström
Recitation	fru Liisa Kauppinen
Festtal	Skolrådet E. Niskanen
Hedersdiplomen utdelas	
Uppvaktning	Finlands Dövas Förbund Byggnadsrådet R. Savisaari

Kaffet serveras

Plock ur 75-års historiken	fru Aura Ahlbäck
Minä rakastan Sinua, Elämä ..... (Jag älskar Dig, Liv) Kören	ledare fru Eija Auvo

Inträde 7 mk, kaffet ingår i avgiften

En femårings memoirer eller kulturlivet i Helsingfors på 1910-talet

Jag är en sådan där dövas-hörande-barn. Det finns nog många sådana, säjer pappa. Men inte kan de vara möjligt, för alltid kommer stora människor till mej och säjer: visa nu hur du gör dövstumspråk. Se nu så fingrarna kan, de som är så små, och så skrattar de och klappar på mej och så där. Liksom jag sku vara den enda som gör det.

Det finns ett ställe där jag liksom är fridlyst och det är på dövstumföreningen. Dit går vi alltid med mamma och pappa. Och när vi kommer in blir det genast så roligt. Tanterna klär av mej och farbror Månsson eller farbror Mouton står breve och vill att jag ska gömma mej så de får söka. Eller så springer vi nata hemskt hårt. Det finns så många rum och tamburer och dörrar, man springer in och ut hur som helst och det är nog väldigt svårt att få fast mej säjer de.

Om jag nu sku berätta var jag sprang. Där var en väldigt, väldigt stor sal och där satt människorna alltid, åtminstone på söndagarna. Jag satt ibland där på första banken. Farbror Sundberg stod framför och slog med klubban, man menar på dövstumspråk att han bestämmer då. Breve satt min farmor eller Sigyn Heikel vid ett bord och skrev och så måste Sundberg ibland prata munspråk med dem för att de inte sku bli misstag. När de måste titta på pappret som de skrev och så på dem som prata dövspråk. Jag måste nog berätta om munspråket och tant Elma (Ignatius). Hennes pappa och mamma måste skriva till kejsaren i Ryssland och fråga om de sku få gifta sej. Det fick de nog och så fick de sex barn. Alltid när deras mamma hade främmande så satt de i salen och prata dövspråk och bara teckna och teckna. Men i köket hade de en tjänarinna och hon prata med munnen, så de där barnen, Elma och hennes syskon, trodde att det var kökksspråk och att teckna det var kultur.

I den där salen gifte sej väldigt många. Det var Månssons och Wetzells och Elovaaras och så förlova de sej också mycket. En gång sprang alla ihop på golvet, de blev ett sånt liv så jag kröp mellan deras ben dit in för att titta. Det var den nätta tanten med gula lockiga håret, som blev fästmö åt farbror Sandblom. Hon hette Edith Där fanns en annan också med så nätt lockigt hår, ett döv-hörande barn Adele Schoultz. Hon hade också en vacker fästman och jag tänkte att när jag blir stor ska jag inte förlova mej, för jag hade ju rakt hår.

Wetzell var kiva. Han kunde simma så fint och hoppa från tornet och göra kupperkeikkor. (W. deltog i de hörandes olympiader 1908 i London och 1912 i Stockholm. Red.) Han gjorde trollkonster också och han drog stora guldpengar från min näsa så de skramla på golvet. Sen hadde jag en vän Julle Hirn. Det var han som börja med allt som de döva sen gjorde, vår förening och allt. Han var tjock magen var så stor att bara ett litet stycke av knä kom fram när han satt. Han tyckte så mycket om barn så jag fick ibland sitta i hans famn men det fanns inte så mycket att sitta på, så jag satt lite snett, men i alla fall. Hans mamma och pappa var döva. Pappan lät små döva barn komma hem till honom och så lärde han dem i sin barnträdgård. Jag såg nog Sylvi Friman när hon var Jungfru Maria och hade en stor docka i famnen. Sen sku hon inte ge dockan tillbaka, den var precis som ett litet barn. Farbror Julles mamma Maria koka te och laga massor av basarer så de kom pengar. När jag sen kom och blev bekant med henne var hon så gammal, och hon hade en hund alltid i famnen. Men engång tog min pappa ett stort fotografi av oss alla och då satt hunden på golvet och man såg inte alls fötterna och svansen på bilden. Tant Maria var riktigt ledsen. Jag vet inte vad den hette för vi prata bara dövspråk med den.

Sen hadde Julle en syster, hon var von Bonsdorff och hade så rika bekanta som kom och köpte på basarerna. Hon var med och köpte Åvik också engång. Hon var mormor åt Jörn Donner och sen fanns Jörns mamma som också jobba på basarerna där i den stora salen. Jörn själv har nu inte gjort nånting där på basaren. Slöjda eller sånt.

I den där salens ena ända bruka vi spela teater. Tant Wetzell som var hörande stod alltid bredvid draperiet och läste högt vad man sa på scenen så de hörande också sku få veta nånting. Min mamma var med där och spela, men inte tyckte jag riktigt om de, för hon var alltid en stygg gumma t.ex. En gång laga min farmor till nyåret ett litet teaterstycke och där var Det gamla året (min pappa) och det Nya året (jag) och Gumman Tid (min farmor) som sa hur vi sku gå, pappa sku gå bort alldeles och jag sku börja och jobba när det nu sku oli ett nytt år. Jag måste teckna från mitt eget huvu vad farmor sa att jag sku säja, för jag kunde inte läsa själv.

De mindre rummen var kiva, i ett höll Sundberg kansli och där gjorde farbröderna och gubbarna allt möjligt till basaren. Till och med riktiga barnsängar, för där fanns en hyvelbänk. I ett annat sydde tanterna, där var också en symaskin, och tanterna höll kvinnomöten och tant Sofia koka te som vi alltid drack när vi var där. Och så var där ett rum som riktigt kallades bibliotek, för där fanns böcker i ett skåp och en hemskt stor hylla alldeles full med tidningar. Jag titta alltid på Suomen Kuvalehti och Allers och tanterna läste Naisten Ääni som betyder Kvinnornas Röst och hälsovårdstidningar och gubbarna läste om maskiner och nykterhet och sport. Där spela de också schack. Mamma tyckte så om Naisten Ääni, hon sa att man fick liksom ljus in i huvu, vilket naturligtvis är på dövspråket. Sporten den var så fin. Vi hade ju Antti Jokelainen t.ex. som man visste om ända i Köpenhamn. Han kallades för Finlands Björn. Han fick väldigt goda vänner där.

Nu kommer det bästa och det var Sofia Andersson. Hon var allas vän och hon laga mat om någon ville ha och hon bodde i ett litet rum bakom köket. Inte var hon arg för nånting och om hon inte trodde va nån sa så inte sa hon det. Hon kom från Fagervik i Ingå till Helsingfors när hennes pappa dog och så var hon hos oss först. Hon var ju ny i stan och inte hade jag heller sett så mycket då jag just hade lärt mig gå. Så när vi var ute och spatsera så sa jag ibland att nu vet jag inte var vi bor. Då tog Sofia i mej och så gick vi hem. Men ibland visste inte Sofia var vi var och då tog jag och ledde henne hem. Hon sku ha kunna vara en barnträdgårdstant, man sku ha kunna lära sej mycket för henne, men när ingen tänkte på att be henne att bli barnträdgårdstant.

Nu säjer tidskriftstanten att ja måste sluta. Nå jo ... hej då!

»Julia Maria»

---

varav 7 år som ordförande vilket han är som bäst. Herr Teuvo Lillunen har varit sekreterare 1963—1964 och 1966—1969.

Föreningens närmaste mål är en större aktielokal. En fond finns för ändamålet, som förstoras oavbrutet genom inkomster från basarer, samkväm och kollekter. Under år 1960 fick fonden emotta två stora gågor genom testamenten av framlidna fil.mag. Sigyn Heikel och den för föreningen okända sjukgymnasten Maj-Lis Segercrantz. Man känner i föreningen stor tacksamhet för gåvorna.

Föreningen är också tacksam för de personer som i tiden stiftat den, och för dem som osjälviskt, utan att spara sina krafter fört föreningen framåt.

A. A.

Larsdotter:

Utveckling, undersökningar och annat trevligt

På endel håll anser man att utvecklingen går framåt med svindlande fart. Hos de våra går det också framåt, långsamt. Ibland då den känslan kommer över en, att murar växer upp här och där för att stänga vägen, då tänker Larsdotter gärna på gamla tider. Hon jämför nutid mot den skumma forntiden, då sådana som vi inte hade rätt att existera och konstaterar därför att nu är ju allt bra som det är. När man är ung känns allt konservativt så kvävande: man får inte tala och inte göra något som man »inte gjorde förr». Med tiden tar livet form och man har formats till en normal, jämtjock medborgare, som inte ger någon sitt tack men inte heller sitt klander och som inte litar på någon. Man konstaterar endast att livet med sina olika slags människor och händelser är som en intressant forskningsfärd.

På samhällsnivå har vi småningom lyckats komma uppåt något sedan Föreningen till förmån för dövstummas dagar. Denna förening som senare ändrade namnet till Dövas Vänners Förbund har upphört. Några Vänner r.f.-föreningar existerar ännu tynande. Man minns dem och deras medlemmar med tacksamhet för deras uppoffrande arbete. De har för den gamla generationen av döva varit verkliga vänner, inte endast registrerade vänner. Då vänskap betyder ömsesidigt givande och man inte gärna vill åstadkomma besvär för sina vänner, måste man medge att den nya linjen är sund då man numera har vårdarbetare. Och längre vill man gå. Diakonissorna är utbildade sjuksköterskor och församlingsarbetskraften och annat liknande behövs både för hörande liksom för döva. Det känns tryggt när dövfunktionärer finns på orten. Den personen har fullt upp av arbete på församlingssektorn och är som en familjeläkare av den gamla goda stammen. Som känner de döva i sitt distrikt och vet vilka fysiska och psykiska besvär deras barn kan ha. På så sätt är allt i sin ordning. Men det är inte i sin ordning att diakonissan måste vara en diversearbetare och gå med till domstolen, till jorddelningsnämnder o.dyl. Framtiden får utvisa om vi får konsulenter till sådana värv. Som är utbildade sociologer och fullständigt kunniga i teckenspråk. En som tecknar dåligt är dåligt meriterad bland döva, han eller hon må ha hur lysande papper som helst. Det är inte alla bland våra stela finnar som förmår uppfatta minspel och gester. Man får hoppas att också de dövas önskemål skulle

tas i betraktande när det gäller att välja dövarbetare.

Undersökningarna är viktiga. Sådana görs på många håll. Till och med hos de döva. Och endel studerande får arbete. En studerande vid Jyväskylä universitet gjorde en undersökning om elever vid dövskolan i Jyväskylä och deras senare levnadsöden. Man får hoppas att undersökningen avslöjar hurdana arbetsplatser som erbjudits dem. Ett enkelt fabriksarbete är väl det enda riktiga för dem. Konsulenter har arbete tillräckligt också med detta problem.

Ibland får man se statistiker om hur många procent av folket som är asociala människor. Hur många som råkar i fängelse, gör självmord o.s.v. Och vilka länder på jorden som leder i dessa statistiker. Det skulle vara viktigt med motsvarande statistiker också bland de döva. Samt på vilket sätt det finska samhället förhåller sig till den döve och den avvikande individen. Vilken inställning är den övervägande: den positiva eller den negativa. Denna undersökning har sitt problem: det är svårt att få ett ärligt svar. Man försäkrar, man förskönar saker eller också ser man dem för mycket i svart.

I de dövas egen krets har koncentreringen på det egna jaget överflyttat till det sakliga, vilket är en förändring till det bättre. Saken är viktig, och de som för den vidare växlar. Vi kan endast hoppas att de är rätta personer på rätta platser och att de känner sitt värde och värderar också andra. I sin gröna ungdom sökte Larsdotter förtvivlat efter auktoriteter i de dövas värld. Laina Wainolas Hiljainen tie (Den tysta vägen) gav delvis svaret. Kanske den nya generationen kan och orkar bygga upp en ny och bättre värld också i detta fall. En välvillig inställning till andra döva. I allmänhet är det så att en döv, som har ordning på sitt liv, på sin arbetsplats, med sin familj och övriga tillvaro, är förnöjd. När dörren dessutom står öppen för honom till all slags goda intressen och han får tillgodogöra sig service av samhället och när han också får sin artikulation korrigerad och har tillfälle till rehabilitering t.ex. med bistånd från föreningarna, så kan ett fritt lands självständiga människor inte begära mera för tillfället. Medborgarna i ett fritt land har framförallt möjlighet att välja. Glöm inte det alla smådiktatorer.

I vårt västra grannland undersöker man teckenspråket vetenskapligt. Vad månne det bli av detta? Man kunde använda den tiden och dessa pengar till att utveckla teckenspråket. Om nu vetenskapen bevisar att de döva inte behöver teckenspråk, uppstår här en ny härd för tråkigheter. Ingen kan någonsin förstå sådant man inte själv har upplevt. Inte ens den klokaste vetenskapsman fattar sakens hela dimension, fattar inte det tysta folkets behov att få använda sina händer. Den döve tänker delvis med sina händer och drömmer på samma sätt. På detta förbjudna språk uttrycker han sig själv bäst. När det nu betriats från bannlysningen, hoppas vi ännu engång på en positiv utveckling.

I Amerika är man ivrig med att lära apor teckenspråket och på det sättet undersöka det. Larsdotter vänta också med intresse på när aporna uppnår oss: grundar föreningar och idrottsklubbar, ordnar kulturdagar och apornas världsförbund m.m. trevligt. Vi försöker hålla litet distans. För att hålla oss på animalisk nivå: vår östra granne Sovjetunionen kunde börja utveckla papegojornas talförmåga. Sedan är där ingen skillnad mellan talande eller tecknande människor eller djur.

Eelis Levänen fyller år

Den 6 mars för 50 år sedan såg jordbrukarsonen Eelis Levänen dagens ljus i Multala, Jäppilä. Han var den nästyngsta i en stor syskonskara och sändes till Kuopio dövskola för att fullgöra sin skolplikt. Han var läraren Fanny Gyllings goda elev och år 1938 öppnades sedan portarna till livets skola. Storbondens son begav sig till Helsingfors år 1940 och utbildade sig till konstsnickare. Eelis gick in i Helsingfors dövförening och deltog aktivt i ungdomsklubben under 10 år, först som sekreterare sedan som ordförande. Han hade tillräckligt av ideer som förde klubben framåt. På festerna uppträdde han med trollkonster och var i styrelsen under tre år och då som uppbördsman. Även idrottsföreningen Hero drog honom till sig, där han var flere år, bl.a. två år som ordförande. Tack vare honom började Hero idka orientering som var hans favoritsport. Men sedan bildade Eelis familj och drog sig tillbaka från föreningsverksamheten.

—Varför satt du ditt ljus under skäppan just i början av din bästa mannaålder?

— På grund av övertid och den växande familjen. Det blev inte tid för föreningar och jag trivs i familjekretsen, svarade Eelis.

— Kommer du någon gång igen i föreningsarbetet, dina krafter behövs?

— Kanske i framtiden, men i föreningen finns ju så många unga krafter, säger Eelis småleende.

Vi behövar dig ännu, åldern tynger inte dig.

Vi hoppas att Eelis tar bort sitt ljus under skäppan och gör comeback. Många vänner tillönskar Eelis lycka och långt liv.

Ar.

KALLELSE TILL FOTOTÄVLING

Sveriges Dövas Riksförbund kallar döva att delta i nordiska dövas fototävling, som hålles i samband med XI Nordiska kongressen 10—14 augusti 1970 i Örebro.

Villkoren är följande:

Bildens storlek 40x23 och 23x23.

Motiv efter fritt val.

Bilden limmad på kartong.

Varje tävlare får delta med 3—4 bilder.

På kuvertet namnet på bildmotivet, inne i kuvertet eget namn och adress.

De som önskar delta i nordiska dövas fototävling torde sända sina bilder senast den 15 juni till Finlands Dövas Förbund, Elisabetsgatan 27 E 10, Helsingfors 17.

Förbundet befordrar bilderna till Sverige.

Ni döva, oberoende av ålder, tag intressanta bilder och skicka dem till fototävlingen. Ni har 3 månader på er, men tiden flyger. Gör er färdig i god tid för fototävlingen. Friskt vågat hälften vunnet, säger ordspråket.

ÅRSMÖTEN

JAKOBSTADS dövas förening ordnar föredragsdagar börjande kl 18 på lördagen 21 och på söndagen 22 mars i Svenska gården, Herrholmsgatan 18.

Programmet är följande: En läkare håller föredrag om sjukdomar hos människan. Talet tolkas och börjar precis kl 19. Efteråt kunskapstävlingar för deltagare från 5 städer: Uleåborg, Gamlakarleby, Seinäjoki, Vasa och Jakobstad. 6 frågor gäller Finland och 6 frågor från övriga världen. Vandringspriset »Öltunnan» vanns i fjol av Vasa, få se vem som vinner i år av de 5 städerna. Ifall tiden medger Bingo med prisutdelning. På söndagen tal och föredrag.

JAKOBSTADS Dövas Förening höll sitt årsmöte den 1 februari. 25 medlemmar var närvarande vid mötet, som leddes av Paul Lindberg med Per Björkvik vid protokollet. Efter de sedvanliga förrätningarna erhöll styrelsen ansvarsfrihet.

Till föreningens ordförande valdes enhälligt Alf Bjong. Till styrelsen valdes Aili Lindberg, viceordförande, Anton Hellöre sekreterare, Astrid Bjong kassör och Karin Kronlund ledamot, suppleanter Paul Lindberg och Yngve Sundell.

Raija Sundell utsågs till buffetvärdinna och Harriet Nyman till suppleant. Revisorer blev Ole Sandström och Per Björkvik med Raija Sundell som ersättare. Yngve Sundell blev uppbördsman med Paul Lindberg som suppleant.

Som representant till Finlands Dövas Förbunds årsmöte den 14—15 mars valdes Alf Bjong med Aili och Paul Lindberg som suppleanter.

JAKOBSTADS dövas idrottsförening Pellas har hållit årsmöte. Ordförande Alf Bjong öppnade mötet. Till mötesordf. valdes Alf Bjong med Per Björkvik som sekreterare. Protokolljusterare blev Sirkka Sandström och Aina Hellöre. Efter förhandlingarna beviljades styrelsen ansvarsfrihet. För år 1970 blev Alf Bjong ordf. Paul Lindberg viceordf. Per Björkvik sekr. Ole Sandström kassör, Karin Kronlund ledamot, Yngve Sundell och Astrid Bjong suppleanter. Revisorer: Anton Hellöre, Arvid Jansson, suppleanter: Aili Lindberg och Raija Sundell. Uppbördsman Ole Sandström. Buffetföreståndarinna Karin Kronlund.

VASA Dövas Förenings årsmöte 31.1. valde Erkki Tuliniemi till ordförande. Till styrelsen valdes: Teuvo Taimisto, Eila Tuliniemi, Heino Niemelä, Ethel Tarvonen, Paul Ahlskog, Simo Vuorimies, suppleanter blev Pirkko Pähtilä och Jan Porko. Revisorer: Viljo Laitinen, Aarne Joronen, suppleanter Algot Strömsholm, Väinö Luhtanen.

Till representanter till förbundsdagen: Maija-Liisa Niemelä, suppleant Simo Vuorimies. Medlemmarna i sektionerna: Kyrkorådet: Algot Strömsholm, Teuvo Taimisto, Pertti Taimisto, syster Aira Rissanen, Ethel Tarvonen och Arvo Koskela. Schackklubben: T. Taimisto, Erkki Tuliniemi, Risto Koivula, S. Vuorimies och P. Ahlskog. Ungdomsklubben: Jan Porko, B-E. Södergård, Saima Södergård, Margareta Lassfolk, Jorma Saarijärvi, Pertti Taimisto, Pirkko Pähtilä och Per-Erik Jåfs. Syföreningen Aune Taimisto, Eila Tuliniemi, Ethel Tarvonen, Meeri Södergård. Värd för huset är Teuvo Taimisto. Inom styrelsen fördelades posterna sålunda: Heino Niemelä, viceordf, Eila Tuliniemi sekr, Teuvo Taimisto kassör. Korrespondensen skickas till Erkki Tuliniemi, Rauhankatu 36, Vasa.

Vasa Dövas Idrottsklubb Wellas valde på årsmötet till ordf. Heino Niemelä och följande medlemmar: Pirkko Pähtilä, B-E. Södergård, Per-Erik Jåfs, Erkki Tuliniemi, Vuokko Nurmi, Teuvo Taimisto, suppleanter Jorma Saarijärvi, Jan Porko, Margareta Lassfolk. Revisorer Alf Södergård och Arvo Koskela, suppleanter Paul Ahlskog och Risto Koivula. Nöjeskommitten: B-E. Södergård, C. Finskas, Jorma Saarijärvi, P-E. Jåfs, Pirkko Pähtilä, Vuokko Nurmi, Jan Porko. Idrottsledare Harri Niemelä.

Inom styrelsen valdes till posterna: Teuvo Taimisto viceord, Erkki Tuliniemi sekr, Heino Niemelä kassör. Klubbens korrespondens sänds till: Heino Niemelä, Teinikuja 4, Huutoniemi.

VASA Dövas föreningar ordnar genom sina »herrar» en sprallig JIPPO i Dövas gård den 14 mars kl 19.

VASA Dövas Förenings upplysningsdagar är 11 april kl 19 i Dövas Gård.

FINLANDS DÖVAS SCHACKFÖRBUNDS tävlingar i schackmästerskap, A, B och C klasser i Vasa 27—29.3. (påsken), Dövas gård, Brändö, Hantverkargatan 6.

Tävlingarna börjar på långfredagen kl 13. Var vänlig och anmäl er senast den 20.3. till Simo Vuorimies, Salmik. 15 B 13, Brändö, Vasa.

Deltagaravgiften för A klassen 15 mk och för B och C klassen 10 mk. Programafton 28.3. kl 19 i Dövas gård.

HELSINGFORS DÖVAS SCHACKKLUBB, årsfest och utdelning av pris 7.3. 1970, Elisabetsgt. 27 A 8, Helsingfors.

Klubben ordnar nationella snabbschacktävlingar 5x5 i Helsingfors 26.4. kl 12. Anmälan sker en halv timme före tävlingens början. Alla klasser, deltagaravgiften 8 mk.

Klubben ordnar vänskapsmatch i schack 30x30 Helsingfors—Stockholm den 1.5. kl 17 i Helsingfors. Samkväm och utdelning av pris.

OY SURDUS AB:s

ordinarie bolagsstämma äger rum i Helsingfors Dövas Förenings lokal vid Elisabetsgatan 27, den 25.3. 1970 kl. 18.00. Vid stämman behandlas 9 § i bolagsordningen.

Styrelsen

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

Redaktör: Rea Stadius
Minna Canth gatan 1 A 11,
Helsingfors 25

De svenskspråkiga bidragen torde sändas till avdelningens redaktör senast den 7:de föregående månad.

KOKOUKSIA

TURUN KUUROJENYHDISTYS r.y:n vuosikokous pidettiin tammikuun 24 päivänä Kuurojentalolla. Yhdistyksen puheenjohtajaksi vuodeksi 1970 valittiin edelleen Esko Sänkiniemi. Johtokunnasta erovuorossa olivat Eero Asikainen, Erkki Ojantakanen, Kerttu Palmunen ja varajäsen Taisto Leino. Johtokuntaan valittiin Eero Asikainen ja Erkki Ojantakanen uudelleen, Urho Lehtimäki sekä varalle Erkki Yli-Petäys ja Kaino Soini. Tilintarkastajiksi valittiin Lauri Ollitervo ja Pekka Ortane, varalle Folke Vuorisalo ja Sauli Isomäki, kaikki uudelleen. Yhdistyksen edustajiksi liiton edustajakokoukseen valittiin Esko Sänkiniemi ja Erkki Yli-Petäys. Jäsen- ja liittymismaksut päätettiin pitää ennallaan, siis 5 markkana, koululaisilta 2,50 markkana liittymismaksun ollessa 50 penniä. Jäsenmaksut maksetaan tililleepanokorttia käyttäen.

Kirkkoneuvostoon valittiin erovuoroisten tilalle uudet jäsenet Erkki Yli-Petäys, Kaino Soini ja Erkki Ojantakanen sekä Taisto Leino uudelleen.

Kokouksessa keskusteltiin johtokunnan valitsemisesta marraskuun vaalikokouksessa. Tätä koskeva sääntöjenmuutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti, joten yhdistyksen vuoden 1971 johtokunta valitaan jo ensi marraskuun vaalikokouksessa.

Yhdistyksen vuoden 1970 johtokuntaan kuuluvat Esko Sänkiniemi puheenjohtajana, Erkki Ojantakanen varapuheenjohtajana, Tauno Väisänen rahastonhoitajana, Eero Asikainen sihteerinä ja jäsenkirjurina, Urho Lehtimäki, Sirpa Kostiainen ja Marja-Leena Lehtonen jäseninä, sekä Erkki Yli-Petäys ja Kaino Soini varajäseninä.

Työvaliokuntaan kuuluvat Esko Sänkiniemi, Urho Lehtimäki, Tauno Väisänen ja Eero Asikainen.

VAASAN Kuurojen Yhdistyksen vuosikokouksessa tammikuun 31 päivänä valittiin yhdistyksen puheenjohtajaksi edelleen Erkki Tuliniemi, johtokuntaan Teuvo Taimisto, Eila Tuliniemi, Heino Niemelä, Ethel Tarvonen, Paul Ahlskog, Simo Vuorimies, varalle Pirkko Pähtilä ja Jan Porko. Tilintarkastajiksi valittiin Viljo Laitinen ja Aarne Joronen, varalle Algot Strömsholm ja Väinö Luhtanen. Edustajiksi liiton edustajakokoukseen valittiin Maija-Liisa Niemelä, varalle Simo Vuorimies. Eri jaostoihin valittiin jäsenet seuraavasti, koollekutsuja ensinmainittuna: kirkkoneuvosto Algot Strömsholm, Teuvo Taimisto, Pertti Taimisto, sisar Aira Rissanen, Ethel Tarvonen ja Arvo Koskela; shakkikerho T. Taimisto, Erkki Tuliniemi, Risto Koivula, S. Vuorimies ja P. Ahlskog; nuortenkerho Jan Porko, B-E. Södergård, Saima Södergård, Margaretta Lassfolk, Jorma Saarijärvi, Pertti Taimisto, Pirkko Pähtilä ja Per-Erik Jåfs: ompeluseura Aune Taimisto, Eila Tuliniemi, Ethel Tarvonen ja Meeri Södergård. Toimitalon isännöitsijäksi valittiin Teuvo Taimisto. Johtokunta valitsi keskuudestaan varapuheenjohtajaksi Heino Niemelän, sihteeriksi Eila Tuliniemen ja rahastonhoitajaksi Teuvo Taimiston. Yhdistyksen kirjeenvaihto puheenjohtajalle os.: Erkki Tuliniemi, Rauhankatu 36, Vaasa. ET

HELSINGIN Kuurojen Yhdistys ry:n vuosikokous pidettiin 7.2. omassa huoneistossa 115 jäsenen ollessa saapuvilla. Toiminta- ja tilikertomukset hyväksyttiin, ne oli jaettu monisteina ennen kokousta. Puheenjohtajaksi valittiin edelleenkin T. Rikström ja johtokuntaan C-E. Martola, Eija Auvo ja Kauko Reinikka, varalle Hilkka Hanhijoki ja Soini Suni. Lisäksi kuuluvat ennestään johtokuntaan Aura Ahlbäck, Rea Stadius ja Esa Kauppinen. Jäsenmaksut päätettiin pitää ennallaan eli 13 mk ja 7 mk yli 30 km päässä asuvat.

Johtokunta valitsi kokouksen jälkeen keskuudestaan varapuheenjohtajaksi A. Ahlbäckin, sihteeriksi H. Hanhijoen (Eija Auvo vuorottelee), rahastonhoitajaksi Rea Stadiuksen ja jäsenkirjuriksi C-E. Martolan.

SÄYNÄTSALON Kuurot ry:n vuosikokouksessa 25.1. valittiin yhdistyksen puheenjohtajaksi Antero Lehtola, varapuheenjohtajaksi Eero Ojala, sihteeriksi Reino Sandholm, rahastonhoitajaksi Paavo Hantunen, jäsenkirjuriksi Veikko Knaapi. Johtokunnan vakinaisiksi jäseniksi valittiin Tauno Toikkanen, Elsa Matilainen, varalle Veikko Knaapi ja Eero Ojala. Tilintarkastajiksi valittiin pankinjohtaja Aarne Heinonen ja osastopäällikkö Kalevi Vesterinen, varalle Risto Ojala.

PORIN Kuurojen Yhdistys ry:n vuosikokouksessa 1.2. valittiin yhdistyksen puheenjohtajaksi edelleen Martti Lankonen. Johtokunnassa erovuorossa olevat varsinainen jäsen Arvo Jussila ja varajäsen Liisa Leppänen valittiin uudelleen. Rahastonhoitajan tehtäviä hoitaa edelleen pankkivirkailija Kaija Koskela. Tilintarkastajiksi valittiin merkonomi Raili Frisk ja merkonomi Aune Hyytiä, varalle merkonomi Helli Lehtonen. Edustajaksi liiton vuosikokoukseen valittiin Martti Lankonen, varalle Aarne Virtanen. Pääemännäksi Helvi Rautalammi, järjestysmiehiksi Pentti Rantanen, Rauno Tähtinen ja Seppo Jakobsson. Johtokunta valitsi varapuheenjohtajaksi Arvo Jussilan, sihteeriksi ja jäsenkirjuriksi Rauha Eliassonin.

KUOPION Kuurojen Yhdistys ry:n vuosikokouksessa 1.2. valittiin yhdistyksen uudeksi puheenjohtajaksi, Jussi Laaksosen kieltäydyttyä, Pekka Jokelainen. Johtokuntaan valittiin Jussi Laaksonen, varapuheenjohtaja, Kauko Hirvonen, rahastonhoitaja, Aarne Kettu, sihteeri ja Aarne Holopainen salkuttomaksi ministeriksi. Tilintarkastajiksi valittiin Jouko Hartikainen ja Anna-Liisa Peltonen, varalle Pekka Viinikainen ja Timo Luukkainen. Edustajaksi liiton vuosikokoukseen valittiin Anna-Liisa Peltola, varalle Pekka Jokelainen. Pääemännäksi valittiin Anni Holopainen ja apuemännäksi Vieno Rissanen. Lopuksi luettiin johtajatar Oranko-Mönkkösen tiedotus yhdistyksen nuorten kerhon jäsenille.

JYVÄSKYLÄN Kuurot ry:n vuosikokous pidettiin helmikuun 1. päivänä seurakuntatalolla. Ensin kokoonnuttiin yhteiseen vuosijuhlaan, jossa olivat edustettuina Kuurojen, Kuulovikaisten, Kuurojen Ystävien ja Kuulovammaisten Lasten Tukiyhdistykset. Ohjelmassa oli kansanedustaja Aune Salaman puhe, kuurojen viittomakuoro ja kuurojenkoulun oppilaiden hauska kuumatka. Juhlan jälkeen jokainen yhdistys piti vuosikokouksensa.

Yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin edelleen Arvo Hämäläinen. Johtokunta muodostui kokoonpanoltaan seuraavaksi: varapuheenjohtaja ja jäsenkirjuri Eeva Ratavaara, rahastonhoitaja Kaisu Korhonen, sihteeri Soile Hämäläinen, yhteyksien hoitaja Aune Ihalainen ja varalla Antero Janhonen ja Veikko Koskinen. Yhdistyksen edustajiksi Liiton vuosikokoukseen valittiin Kaisu Korhonen ja Ritva Hummelin. Pääemännäksi valittiin Elsa Korhonen ja apuemännäksi Mirjam Fransas, Eeva-Kaisa Jussila ja Elma Salonen. Järjestysmiehiksi Jorma Ratavaara, Toivo Korhonen, Veikko Haarala ja Asser Fransas.

Useita vuosia vireillä ollut ajatus yhdistyksen nimen muuttamisesta Keski-Suomen Kuurot ry:ksi oli ollut esillä kokouskutsussa. Esitys sai enemmistön kannatuksen ja päätettiin ryhtyä toimenpiteisiin nimen muuttamiseksi säädetyllä tavalla.

HENKILÖASIOITA

Raitis, kunnollinen poikamies, 23/166, etsii kunnon tyttöjen seuraa, tupakoimattomia, ikä 22—28. Harrastukset: ulkoilu, matkailu ym. Vast. Kuurojen Lehden toimitukseen os.: Lokero 62, Hämeenlinna, nimimerkki »Kevät 70».

EMÄNNÖITSIJÄ SAA PAIKAN

Terve 60-vuotias kuuro nainen saa paikan taloudenhoitajana kevääseen saakka. Kodin emäntä on siihen asti sairaalassa. Vast. Juho Suoninen, Viinijärvi, L i p e r i.

KILPAILUKUTSU

Suomen Kuurojen Shakkiliiton A, B- ja C-luokkien shakkimestaruuskilpailut järjestetään Vaasassa maaliskuun 27—29. päivinä (pääsiäisenä) Kuurojentalossa, Käsityöläikatu 6, Palosaari. Kilpailut alkavat 27.3. klo 13. Ilmoittautumiset maaliskuun 20. päivään mennessä os.: Simo Vuorimies, Salmikatu 15 B 13, Palosaari. Osanottomaksut: A-luokka 15 mk, B- ja C-luokat 10 mk.

Ohjelmallinen illanvietto Kuurojentalossa 28.3. klo 19.

Vaasan Kuurojen Shakkikerho

HELSINGIN Kuurojen Shakkikerho. Kerhon vuosijuhla ja palkintojenjako maaliskuun 7. päivänä KY:n huoneistossa, Liisankatu 27 A 8.

Kansalliset pikashakkikilpailut 5 x5 järjestetään huhtikuun 26. päivänä alkaen klo 12 HKY:n huoneistossa. Ilmoittautumiset paikalla puoli tuntia ennen kilpailua. Kaikki luokat. Osanottomaksu 8 mk.

Helsingin ja Tukholman välinen ystävyysottelu 30x30 järjestetään Helsingissä toukokuun 1. päivänä klo 17. Palkintojen jako ja illanvietto kilpailujen päätyttyä. Kaikki ovat tervetulleita.

KESKI-SUOMEN Kuurojen kirkkopäivät ovat Jyväskylässä 21—22 päivinä maaliskuuta alkaen lauantaina kello 18 seurakuntatalossa, sisäänkäynti ovesta A.

Sunnuntaina jatketaan samassa paikassa kello 10, sisäänkäynti ovesta D. Kello 12 jumalanpalvelus kaupungin kirkossa ja sen jälkeen kirkkokahvit seurakuntatalolla. Rovastit Paunu ja Väätäinen.

Kirkkokahvien jälkeen Kuurojen yhdistyksen selostustilaisuus. Rouvat Kaisu Korhonen ja Ritva Hummelin selostavat Liiton edustajakokousta. Sen jälkeen on yhteinen ateria Hospitsin ravintolassa, mitä varten pyydetään halukkaita ilmoittautumaan yhdistyksen puheenjohtajalle os. Puistokatu 3 A 4, Jyväskylä.

YHDISTYSTOIMINTAA

Helsingin Kuurojen Yhdistys r.y. 75-vuotisjuhla maaliskuun 14. päivänä klo 19 Tavaratalo Stockmannin ravintolassa (8:s kerros). Sisäänkäynti Keskuskadun puolelta.

Vaasan Kuurojen järjestöjen »herrat» järjestävät ratkiriemukkaan tempausillan maaliskuun 14. päivänä klo 19 Kuurojentalossa.

Turun Kuurojenyhdistyksen Nuorten kerho. Henkiset kilpailut järjestetään maaliskuun 14—15 päivinä Kuurojentalossa, alkaen lauantaina klo 19. Kilpailut ovat avoimet kaikille ilman ikärajaa.

KAMERAPALSTA

KUTSU VALOKUVAUSKILPAILUUN

Ruotsin Kuurojen liitto kutsuu Pohjoismaiden kuuroja osallistumaan valokuvauskilpailuun, joka pidetään XI Pohjoismaisen kongressin yhteydessä elokuun 10—14 pnä 1970 Örebrossa.

Kilpailuohjeet:

Kuvan pienin koko 23x23, suurin pituus 40 cm. Väri musta—valkoinen.

Aihe vapaavalintainen.

Kuvan alle kartonki.

Osanottaja saa lähettää kilpailuun korkeintaan 3 kuvaa. Kirjekuoren päälle kuvan aiheen nimi ja kuoren sisään oikea nimi ja osoite. Kilpailuun tarkoitetut kuvat on lähetettävä kesäkuun 15 päivään mennessä Suomen Kuurojen liiton toimistoon Liisank. 27 E 10, Helsinki 17. Liitto järjestää kuvat Ruotsiin.

Valokuvauksen harrastajat ikään katsomatta, näppäilkää mielenkiintoisia kuvia ja lähettäkää ne tähän kilpailuun. Aikaa on lähes 4 kuukautta, mutta aika rientää nopeasti. Valmistautukaa valokuvauskilpailuun hyvissä ajoissa. Hiljaa hyvää tulee, sanoo sananlasku.

Kainuun Kuurot r.y. Ohjelmallinen illanvietto Työkeskus Kainulassa Ämmänkoskenkatu 3, maaliskuun 21. päivänä klo 19. Seuraavana päivänä klo 12 samassa paikassa selostustilaisuus Kuurojen liiton edustajakokouksesta.

Helsingin Kuurojenyhdistyksen Bridgekerho. 20-vuotistapauksen merkeissä järjestetään Pohjoismaiden kaupunkien kuurojen bridgemestaruuskilpailut maaliskuun 28—29 päivinä. Juhlaillalliset maaliskuun 28. päivänä klo 19 Merihotellissa, Hakaniemenranta 4. Illallislippu maksaa 25 mk. Ilmoittautumiset ilalliselle Bridgekerholle, Liisankatu 27 A 8, Helsinki 17, maaliskuun 20. päivään mennessä.

Seinäjoen Kuurot r.y. Valistuspäivät huhtikuun 4—5 päivinä. Toivotaan, että kulttuuripäiväfilmi saadaan esitettäväksi. Hyvät esitelmöitsijät. Myös kuulumiset liiton vuosikokouksesta. Kokoonnutaan kaupungin kerhohuoneistossa, lauantaina klo 19, sunnuntaina klo 11.

Vaasan Kuurojenyhdistys r.y. Valistustilaisuus huhtikuun 11. päivänä klo 19 Kuurojentalossa.

Helsingin Yhdistyksen Kamerakerho. Illanistujaiset yhdistyksen huoneistossa huhtikuun 4. päivänä klo 19. Ohjelmassa kaitafilmikilpailut, arvostelijoina yleisö. Tietokilpailut, pika-arpajaiset ym. Pääsymaksu 3 mk, johon sisältyy kuumat nakit. Erikseen maksullinen oluttarjoilu.

Pietarsaaren Kuurojen Yhdistys r.y. Esitelmäpäivät maaliskuun 21—22 päivinä, alkaen lauantaina klo 18, Svenska gårdenissa, Herrholmankatu 18. Ohjelmassa mm. lääkäriesitelmä sairauksista, viiden kaupungin (Oulu, Kokkola, Seinäjoki, Vaasa ja Pietarsaari) tietokilpailu, kysymyksistä kuusi käsittelee Suomea ja kuusi muuta maailmaa. Kilpaillaan Oluttynnyrikiertopalkinnosta, jonka viime vuonna voitti Vaasa. Mikäli aikaa riittää järjestetään bingoa ja palkintojenjako. Sunnuntaina on puheita ja esitelmiä.

UUSI POSTIOSOITE: .....

.....

.....

.....

.....

.....

H U O M !

Jos postiosoitteesi muuttuu — täytä vasemmalla olevat rivit — leikkaa koko leveyden käsittävä liuska ja lähetä se osoitteella Kuurojen Lehti, Lokero 62, Hämeenlinna.

SUOMEN KUUROJEN LIITON

EDUSTAJAKOKOUS

on maaliskuun 15 päivänä Helsingissä Hotelli- ja Ravintolaopistossa Nuijamiesten tie 10 (Haagassa). Rautatieasemalta (Postitalon ja aseman välistä) liikennöivät bussit n:ot 42 ja 63, joilla pääsee lähelle opistoa. Bussissa poistutaan ensimmäiseltä pysäkiltä heti rautatien alikäytävän jälkeen (Haagassa). Pysäkiltä on noin 250 metrin kävelymatka eteenpäin.

Edustajakokouksen päätyttyä on samassa paikassa

JUHLAPÄIVÄLLISET

Osanottomaksu on 15 markkaa. Sitova osallistumisilmoittautuminen päivällisille on tehtävä maaliskuun 9 päivään mennessä Liiton toimistoon os.: Liisankatu 27 E 10, Helsinki 17, ja samanaikaisesti on päivällismaksu suoritettava Liiton postisiirtotilille n:o 68 25—9 (kuponkiosaan on muistettava merkitä lähettäjän nimi ja osoite sekä viitteeksi: päivällinen). Vain ennakkoilmoittautuneille varataan pääsy ilmoittautumisjärjestyksessä.

LÄHETYSJUHLAT

Kuurojen Lähetyksen valtakunnallista lähetysjuhlaa vietetään huhtikuun 11—12. päivinä Helsingissä.

Lauantaina on lähetysilta Helsingin Kuurojen Yhdistyksellä, os. Liisankatu 27 A 8.

Kuurojen ja kuulevien yhteinen jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 10 Helsingin Vanhassa kirkossa.

Pääjuhla on klo 13.30 heti vuosikokouksen jälkeen. Juhla on samalla yhdistyksen 15-vuotisjuhla. Juhlan jälkeen on päivällinen Martta-hotellissa. — Lähemmin huhtikuun numerossa.

KUUROJEN LÄHETYS — DE DÖVAS MISSION r.y:n VUOSIKOKOUS pidetään Helsingissä Bulevardin seurakuntasalissa Bulevardi 16 A huhtikuun 12. päivänä 1970 klo 12.

Esillä sääntöjen määräämät asiat.

OY SURDUS AB:n
varsinainen yhtiökokous

on 25.3. klo 18 Helsingin Kuurojenyhdistyksen huoneistossa, Liisankatu 27 A 8. Esillä yhtiöjärjestyksen 9 §:n määräämät asiat.

Johtokunta

KESÄKURSSIT

Mikäli riittävä määrä osanottajia ilmaantuu, SKL:n kouluasiaintoimikunta järjestää kesäkuun 15—19 päivinä kesäkurssin, aineina matematiikka, suomen- ja ruotsinkieli. Kurssi on opetuksen, majoituksen ja ruokailun osalta maksuton. Kurssipaikka on toistaiseksi avoin. Tiedustelut kouluasiaintoimikunnalle, os.: Lokero 62, Hämeenlinna.

TV: SANA VIIKONVAIHTEEKSI

perj. 13.3. Kellonaika viikko-ohjelmissa. Viitotaan ja puhutaan.

Kutsumme ystävällisesti kaikki Härmän parantolassa sairaala-apulaiskurssilla olleet oppilaat ja opettajat toveripäiville 11.4. kotiimme Seinäjoen Heikkilän kylään.

Eila ja Esko Homi

KIITOS

Parhaimmat kiitokset kaikille, jotka muistivat meitä lahjoin ym. uuden talomme tupaantuliaisissa.

Hilja ja Kauko Hovi

Kuurojen Lehteen tarkoitetut kirjoitukset on lähetettävä edellisen kuun 7 päivään mennessä osoitt.: Kuurojen Lehti, Lokero 62, Hämeenlinna.

Hämeenlinna 1970 — Kirjapaino Jaarli